

Cena
1,20 eiro

Nr. 14
(11 747)

Piektdiena, 2022. gada 18. februāris

Saksofonistei panākumi Parīzē

„Šis man bija pirmais tāda mēroga pasākums. Rezultātus paziņoja franču valodā, tādēļ uzreiz īsti nesapratu, ko esmu ieguvusi,” stāsta kuldīdzniece Ilva Ešenalde, kura starptautiskā saksofonistu konkursā Parīzē savā vecuma grupā ieguvusi 3. vietu.

Kuldīgas saksofoniste Ilva Ešenalde piedalījies konkursā Parīzē, bet bijis laiks apmeklēt arī uzņēmumu *Henri Selmer Paris* un izmēģināt dažādus instrumentus.

Ilvas Ešenaldes arhīva foto

Ilva mācās J.Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas pūšaminstrumentu un sitaminstrumentu nodaļas 3. kursā un ļoti priecājas par iespēju aizbraukt uz Parīzi, sacensties klātienē un redzēt arī citu uzstāšanos. Piedalījušies mūziķi no 18 līdz 21 gadam no Francijas, Ķīnas, Spānijas, Taivānas u.c. valstīm. „Tas kļuvis par vienu no centrālajiem Eiropas konkursiem jaunajiem saksofonistiem. Repertuāru izvēlējas žūrija, un godalgas manā grupā piešķirtas tikai trīs labākajiem,” stāsta I.Ešenalde. Novērtējums esot ļoti nozīmīgs. Topošā mūziķe uzzinājusi gan snieguma plusus, gan mīnus, lai varētu spēli uzlabot.

Skolotājs Oskars Petrauskis ir gandarīts, jo sīvā konkurencē augstu vērtējumu

guvušas divas viņa audzēknes: „Esmu ļoti aizkustināts par to, ko Ilva sasniegusi. Un dubults prieks, ka laureātes ir abas manas audzēknes: Samanta Rauza ieguva 1. vietu, Ilva – 3. vietu. Tikai viena francūziete ielauzās pa vidu latviešu meitenēm. Viņas aizbrauca bez skolotāja un koncertmeistara un parādīja ļoti labu sniegumu. Francijā iegūt tādu novērtējumu no pasaules līmeņa saksofonistiem ir liels kompliments meitenēm un arī man kā pedagogam. Tā ir kvalitātes zīme, ja šie kungi iedod augstu vietu. Jūtu, ka mēs ejam pareizo ceļu. Ilvas spēle jau ir nopietns pieteikums profesionāļi kategorijai. Ir vēl daudz, ko darīt, un mēs to apzināties. Šis ir tikai sākums.” Pandēmijas dēļ kādu laiku mācī-

bas notikušas attālināti. Skaņdarbu I.Ešenalde gatavojusi kopā ar koncertmeistari, kura diemžēl nevarēja doties līdzī. Ilvai piešķirta franču koncertmeistare, ar kuru dienu pirms konkursa bijis tikai pusstundas mēģinājums. „Tas bija mazliet savādi, jo katrs pieradis pie sava. Parasti pāiet laiciņš, kamēr pierodu. Bet šī koncertmeistare spēja pielāgoties, un viss iznāca ļoti labi.”

Kuldīdzniece pateicas visiem, kuri palīdzējuši nokļūt līdz Parīzei: „Ceļš nebija viegls – vajadzēja ieguldīt lielu darbu. Liela problēma bija atrast naudu, tāpēc paldies novada domei un vecākiem. Vēl liels paldies skolotājam, radiem un paziņām, kas attālināti juta līdzī.”

Kristīne Āboliņa

ALSUNGĀ:

- **Augusts Raģelis** medī un makšķerē;
- suitu villdrānu izstāde,
- grāmata, kurai varētu būt antikvāra vērtība. → 5. lpp.

Skrundas un Rudbāržu iedzīvotājiem **apkures rēķinus samazina** valsts atbalsts energoresursu cenās dēļ. → 4. lpp.

Kuldīgai **pieci valsts čempioni** vieglatlētikā U18 un U20 grupā. Zelta medaļu izcīnījis Lauris Grīniņš (divreiz), Alekss Gailītis, Roberts Sorokins un Ralfs Zazerskis. → 12.-13. lpp.

Reģionālo laikrakstu kopprojektā **Novadi zaļo:** ■ Latvijas purvu bagātība;

- atklājumi par upes pērleņi. → 10.-11. lpp.

PADOMI:

- kas darāms augļudārzā un siltumnīcā;
- kad un cik dziļi sēt,
- kad piķēt dēstus. → 9 lpp.

Kuldīgas novada **skolas izvētītas** – var iezīmēt nākotni. → 6. lpp.

Otrdien, 22. februāri:

- Vai Skrundas pagasts aizmirsts?
- Uzmanības centrā – Ukraina.
- Vitamīni pavasarī.
- Kas jauns Kurzemē.
- Krāšņais ceļojums uz Dubaju.
- Pagaidu darbu strādnieki pagastos.

REDZĒJUMS

Problēma nav vārdā, bet gan attieksmē

Kristīne Āboliņa

Valsts valodas centra Latviešu valodas ekspertu komisijas lēmums, kurā pausts uzskats, ka vārdi *nēģeris*, *krievs*, *aziāts* un citi ir tikpat neitrāli kā, piemēram, latvietis vai rīdzinieks, sabiedrību satraucis, radot vētrains diskusijas sociālajos tīklos.

Vislielāko nosodījumu valodas eksperti saņēmuši par to, ka vārds *nēģeris* atzīts par normālu un pieņemamu, kaut gan daudziem tas šķiet aizvainojošs. Valsts valodas centrs skaidro, ka etnonīmu stilistikā neitralitāte katrā gadījumā jāvērtē no latviešu pasaules uztveres un Latvijas vēstures. Turklāt ieteikumi veidoti no latviešu valodas lietojuma pozīcijām un nekādā veidā nav attiecināmi uz līdzīgās cilmes vārdu lietojumu svešvalodās, kur to stilistika var būt gluži citāda.

„Kāda daļa taisnības ir abās pusēs, tikai tās viena otrā neieklausās.”

Par šo jautājumu nesen sprieda arī Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisija, uzklaušot ekspertus un galvenokārt spriežot par vārda *nēģeris* lietojumu latviešu valodā, taču nekādus lēmumus tā arī nepieņēma. Šajā diskusijā valodnieki uzsvēra, ka atzinums

nav aicinājums iepriekšminētos vārdus ikdienā lietot. Viņi snieguši vērtējumu par to, ka konkrētie vārdi ir neitrāli. Sociālo tīklu sarunās parādās dažādi viedokļi: vieni norāda, ka nav politikorekti lietot novecojušo vārdu *nēģeris*, otri pauž viedokli, ka tas ir normāls un negatīva nokrāsa tam nepiemīt.

Jo vairāk lasīju, ko domā citi, jo arvien vairāk pārliecinājos – kāda daļa taisnības ir abās pusēs, tikai tās viena otrā neieklausās. Manuprāt, vārdu *nēģeris* ir iespējams lietot arī nievājoši, paužot negatīvu attieksmi un aizvainojot cilvēku, kuru tas apzīmē. Šādā kontekstā lietots, vārds *nēģeris* ir diskriminējošs un rasistisks. Neviens nav pelnījis sliktu izturēšanos savas ādas krāsas dēļ. Tajā pašā laikā neitrālā nokrāsā šis vārds lasāms literāros darbos, kuros rakstnieks ar to raksturo kādu tēlu, precīzi uzburot kopējo ainu, lai mēs spētu ienirt fantāziju pasaulē.

Vai šī vārda aizliegšana un izņemšana no vārdnīcām un grāmatām atrisinātu to, ka daļa Latvijas sabiedrības joprojām nespēj pieņemt citādo? Domāju, ka problēma nav vārdā, bet gan attieksmē pret to, tāpēc šai tēmai jāpieiet daudz nopietnāk. Tas ir dabiski, ka viss atšķirīgais un nezināmais sākumā šķiet biedējošs. Varbūt pienācis laiks pievērsties sabiedrības izglītošanai arī šajos jautājumos, lai pret citādo kļūstam arvien atvērtāki un pieņemošāki.

MANUPRĀT

Melnā olimpiāde Latvijas hokejam

Zaudējums Zviedrijai, Somijai, Slovērijai un Dānijai, pēc kura trīs no Latvijas hokeja izlases paziņo, ka karjeru tās rindās pārtrauc: Dārziņš, Daugaviņš, Karsums. Ja nu kādam šī ziņa paslīdējusi garām, tad pēc Latvijas pēdējās spēles pret Dāniju Lauris Dārziņš, Kaspars Daugaviņš un Mārtiņš Karsums paziņojuši, ka valsts izlasē šī spēle bijusi pēdējā. Gana sāpīgs zaudējums, jo visi tajā aizvadījuši labas cīņas. Kā pēc tam izteicās hokeja eksperti Oļegs Sorokins un Edgars Masaļskis, būs grūti atrast tādus, kuram rokas kā Dārziņam. Arī Daugaviņš līdz šim nebija izlasei atteicis – vienmēr steidzies palīgā, būdams

Istens patriots. Karsumam šajās olimpiskajās spēlēs laukumā iziet neizdevās, jo viņš Covid-19 dēļ visu laiku bija spiests sēdēt karantīnā. Dārziņš un Daugaviņš izlasē debitēja 2006. gadā trenera Pjotra Vorobjova vadībā pasaules čempionātā Rīgā, abi piedalījušies desmit pasaules čempionātos, Karsums – piecos, bet visi trīs – trijās olimpiskajās spēlēs. Lai kā nebūtu, katrs pats ir savas laimes kalējs. Iespējams, puīši tomēr varēja sagaidīt pasaules čempionātu maijā un aiziet skaisti – ar kādu uzvaru. Bet ko nu vairs... Paldies par cīņassparu un daudziem skaistajiem vārtiem!

Alberts Dinters

PIECI PAR VIENU

10. februārī Saeima atbalstījusi likumu par 40 miljonu eiro labas gribas atlīdzinājumu ebreju kopienai par holokausta zaudētajiem īpašumiem. Tas izsaucis plašu rezonansi. Šoreiz jautājums Kurzemes vēlēšanu apgabalā ievēlētajiem deputātiem.

Kādi bija apsvērumi jūsu balsojumam par vai pret?

IEDZĪVOTĀJIEM NEBŪTU JĀATLĪDZINA

1. Ēriks Pucens, ārpusfrakciju deputāts, ievēlēts no KPV LV, balsojis *pret*:

– Ne Latvijas tauta, ne mēs kā nodokļu maksātāji neesam neko pastrādājuši. Mums nebūtu nevienam jāatlīdzina. Restitūcijas* laiks sen jau pagājis. Tie īpašumi, kam nebija mantinieku un kas bija restitūcijā, visi pēc likuma nonāca valsts īpašumā. Es nekādi nevaru atbalstīt, jo ne mēs pastrādājām kādus noziegumus, ne mēs kādam kaut ko atņēmām. Mums ir citas problēmas, ko risināt: skolotāju, mediķu algas,

pensionāru pensijas. Mums ir miljons lietu, ko valstī sakārtot, bet mēs izvēlamies 40 miljonus atdot nodibinājumam, kuram nav nekāda sakara ar cilvēkiem, kuri cietuši. Rodas jautājums, vai KNAB nebūtu jāvērtē, vai šeit nav saskatāmas noziedzīgas pazīmes. Ļoti žēl par partiju, kura varēja šo novērst. Ja Nacionālā apvienība nebūtu spēlējusi teātri un pateikusi, ka aizies no valdības, nekad šis likumprojekts netiktu izskatīts.

* Agrāko tiesību atjaunošana

IZCELT VIENU KOPIENU IR NEVIENLĪDZĪGI

2. Ilze Indriksone (Nacionālā apvienība), balsojusi *pret*:

– Apsvērumi bija vairāki. Primārais: denacionalizācijai un īpašumu atgūšanai bija dots ļoti ilgs laiks un dažādi veidi, kā to darīt. Visi bijušie īpašnieki vai to mantinieki, arī sabiedriskās un reliģiskās organizācijas to varēja izdarīt vienotā veidā. Var teikt, ka nav pamata tagad atgriezties atpakaļ un vienai kopienai pēkšņi radīt citu situāciju.

Otrs, kas jāņem vērā: Latvija nav vainojama ne Vācijas nacistiskā režīma, ne Padomju Savienības okupācijas laika represijās. Un tās jau nav bijušas tikai pret ebreju kopienas, bet arī pret citām – arī pret pašiem latviešiem un čigāņiem. Vienas kopienas zaudējumu

izcelt kā būtiskāku par citu ir nevienlīdzīgi. Tas ir precedents, ka arī nākamā kopiena vai politiski sabiedriskā organizācija, kas jutīsies apdalīta, nāks un lūgs viņiem ko izmaksāt.

Tas ir valsts kopējais budžets. Izmaksāt naudu no pamatbudžeta vienai kopienai it kā labprātīgi, bet tajā pašā laikā atzīt, ka mēs esam līdzvainīgi nacistiskās Vācijas un padomju okupācijas noziegumos? Latvija nav līdzvainīga – galu galā padomju okupācija īpašumus atņēma gan ebrejiem, gan latviešiem. Arī mums ir tautieši, kuri tos zaudējuši, izvesti uz Sibīriju, gājuši bojā, un arī viņiem nav mantinieku. Tad jau latviešu kopiena arī var vērsties pret valsti un teikt: „Tagad atlīdziniet!”

TAISNĪGUMA UN SABIEDROTO DĒĻ

3. Valērijs Agešins (*Saskaņa*), balsojis *par*:

– Tā ir vēsturiskā taisnīguma atjaunošana. Ir fakts, ka 90% Latvijas pilsoņu ebreju Otrā pasaules kara laikā tika iznīcināti Latvijas teritorijā, un pēc kara no visiem ebrejiem palika labi ja 10%. Līdz ar to ne vienmēr ir iespējams īpašumus viņiem atdot. Tie ir vai nu būtiski pārbūvēti, vai citādi izmainīti. Tā ir konsekven-

ta mūsu frakcijas nostāja, ka šāda iniciatīva bija jāatbalsta. Otrām kārtām nav noslēpums, ka tas ir papildu drošības garantants mūsu nedrošajā pasaulē. Visiem populistiem un nekrietniem ļaudīm jāsaprot: tas ir sabiedroto mājiens, ka šāds likums jāpieņem. Ar sabiedrotajiem es domāju Rietumu demokrātijas. Tie, kuri balso *pret* un skaļi kliec, izliekas šo apstākli nezinām. Tā ir diezgan negodīga nostāja.

SIGNĀLS PASAULEI

4. Juris Jurašs (Jaunā konservatīvā partija), balsojis *par*:

– Ir gan juridiski, gan morāli apsvērumi. Šis likumprojekts vismazāk ir naudas jautājums – tas ir attieksmes jautājums. Tā ir lieliska iespēja mums kā valstij nodemonstrēt to, ka neesam antisemīti. Man bija milzīgs kauns klausīties atsevišķu Saeimas deputātu debates likuma pieņemšanā, kas spilgti, vismaz man tā šķita, demonstrēja antisemitisko noskaņojumu vienlaikus ar vēlmi sabiedrību šķelt un polarizēt, manipulējot ar faktiem un nepiemērotiem argumentiem.

Šis lēmums lielā mērā ir signāls mūsu sabiedrotajiem pasaulē. Mēs esam spēruši

milzīgu soli uz priekšu, lai stiprinātu gan ekonomiskās saites, gan drošību kopā ar stratēģiskajiem partneriem, kuriem šie jautājumi ir ļoti svarīgi. Tikai tas, kurš mūsu valstij vēl sliktu, varēja šo likumprojektu neatbalstīt.

Svarīgākais visā kontekstā ir drošības aspekts un mūsu sabiedrotie, kuri katru gadu Latvijas drošībā investē desmitiem miljonu. Mēs nedrīkstam ar savu rīcību starptautiskajos partneros izsaukt neizpratni un neviennozīmīgu attieksmi, jo tad, maigi sakot, mulsinām viņus un, iespējams, arī atturam no lielāka atbalsta mums kā NATO dalībvalstij.

SVARĪGI KOPĒJAI DROŠIBAI

5. Arvils Ašeradens (*Jaunā Vienotība*), balsojis *par*:

– Protams, ir daudz vēsturisku argumentu, un par to ļoti daudz diskutēts, bet gan man, gan *Jaunās Vienotības* frakcijai, balsojot par šo likumu, galvenais apsvērumis bija drošība. Šis jautājums ir ļoti svarīgs mūsu starptautiskajiem partneriem. Tas skarts vairākos sarunu formā-

tos. Un situācijā, kad Ukrainā briest pamatīga krīze, uzskatījām, ka nekādi nedrīkstam ar šo aspektu riskēt, tādēļ likumu atbalstījām. Cik mums zināms, arī mūsu partneri to ir uztvēruši ļoti pozitīvi, tāpēc jautājums ir nokārtots. Tas bija ļoti svarīgi Latvijas kopējai drošībai.

Kristīne Āboliņa

RUNĀ SPECIĀLISTS

Jauni partneri, kontakti un līgumi

Rimants Safonovs, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Kuldīgas biznesa inkubatora vecākais projektu vadītājs

Reizi pusgadā sapulcinām inkubācijas dalībniekus un konsultatīvās komisijas locekļus, lai kopā atskatītos uz paveikto un nākamajam pusgadam plānoto. Tas arī ļauj redzēt uzņēmēju progresu, kad reizi gadā aktīvākajiem un pamanāmākajiem tiek pasniegts atbalvojums dažādās kategorijās, kurās tie pēdējo gadu laikā uzrādījuši labus rezultātus. Ar nominācijām izceļot ceturto daļu no 40 uzņēmumiem inkubācijā, tiek iedvesmoti arī pārējie kopienas dalībnieki, un tas tiem ļauj drosmīgāk tiekties uz mērķi un nākamreiz jau arī pašiem parādīt labus rezultātus.

Šīgada sākumā notika pirmais pasākums *Gada tīklošanās*, kurā pēc ilgāka laika visi atkal satikās. Tas ir arī pasākums, kurā Kuldīgas biznesa inkubators pasaka paldies ikvienam, bez kura iesaistes nebūtu iespējams atbalsts tā darbības teritorijā – Kuldīgas un Talsu novadā. Tie ir uzņēmumi, kuri arvien biežāk nes savu, novada un valsts vārdu ārpus robežām. Un tā ir arī Kuldīgas un Talsu novada pašvaldību veidota konsultatīvā komisija, kuras uzdevums ir ar savu bagāto uzņēmējdarbības pieredzi un kompetenci palīdzēt uzņemt potenciāli spēcīgākos uzņēmumus, lai tie iegūtu inkubācijas atbalstu.

Pagājušā gada nominantiem pasniegti šādi atbalvojumi: *Soli pa solim (Babari un Ceļojošais franču makarūns)*, *Klusais darītājs (Kursa Altum)*, *Kopienas dvēsele (Dunduriņi)*, *Izstāžu čempions (Tiny Bunny)*, *Stratēģiskais uzņēmējs (VE autoserviss)*, *Pamanāms mārketing (Flockmen)*, *Liela un ākla komanda (Skolas maize)*,

Strauja izaugsme (Rudy's Brewing Co), *Pasaules plašums (Klavins Piano)*, *Eksporta čempions (Eli Pet Products un Platte)*. Apsveikti arī tie uzņēmēji, kuri pēc četrus gadus atbalsta ir absolvējuši inkubācijas programmu. Absolventu vidū bija *Dunduriņi* un *Mazliet romantikas*. Pēdējam uzņēmumam pasniegta arī atzinība par veiksmīgu dalību konkursā *Eksporta un inovācijas balva 2021*, kur tas finālā iekļuva kategorijā *Eksporta jaunpienācējs*.

2021. gads visiem bija izaicinājumiem bagāts. Bet inkubatora uzņēmumi nav apstājušies, pat pretēji – tie ir spējuši iegūt ārējo finansējumu, radīt jaunas preces un pakalpojumus, atklāt jaunus noieta tirgus ārpus Latvijas un palielināt darbinieku skaitu. Lai nostiprinātu pozīcijas eksportā, vairāki uzņēmumi piedalījās starptautiskās izstādēs Latvijā, Igaunijā un Vācijā. Starp tiem bija bērnu mēbeļu un preču ražotāji (*Platte, Tiny Bunny un Flockmen*), kuri bija Latvijas stendā izstādē *Kind + Jugend 2021* Ķelnē, Vācijā. Savukārt dzērienu ražotājs *Rudy's Brewing Co* izmantoja iespēju un piedalījās pat divās pārtikas izstādēs: *Tallinn Food Fair* (Igaunijā) un *Anuga* (Ķelnē, Vācijā). Bet apgaismes preču ražotājs *EG Light* sevi pirmo reizi pieteica mēbeļu, interjera, apgaismojuma un dizaina izstādē *Furniture & Design Isle 2021* (Rīgā). Bērnu apģērba zīmols *PataTaTa* piedalījās kāzu un pasākumu izstādē *Your Big Day* (Rīgā). Tā bija iespēja būt starp savas nozares uzņēmumiem, tikties ar citu uzņēmumu tiešajiem pārstāvjiem un vairumtirgotājiem,

kuri ir jaunu preču un partneru meklējumos. Pateicoties dalībai izstādēs, iegūti vērtīgi kontakti un noslēgti sadarbības līgumi.

No 1. līdz 20. martam inkubatorā tiks uzņemti jauni dalībnieki. Kuldīgas un Talsu novada jaunajiem biznesa ideju autoriem būs iespēja nomainīt pašreizējos 30 dalībniekus pirmsinkubācijā, kuri pavasarī to jau beigs. Ikviens aicināts uz individuālu konsultāciju Kuldīgā (62400905, kuldiga@liaa.gov.lv) un Talsos (62400904, talsi@liaa.gov.lv), piesakot to telefoniski vai rakstiski.

LIAA biznesa inkubatoru mērķis ir atbalstīt jaunu, dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu uzņēmumu izveidi un attīstību, fiziskas personas un uzņēmumus nodrošināt ar uzņēmējdarbības sākšanai vai idejas attīstīšanai vajadzīgo vidi, kopstrādes telpu, jauno uzņēmēju kopienu, konsultācijām, mācībām, tīklošanos par vispārīgiem uzņēmējdarbības jautājumiem, dalību izstādēs, mentoru atbalstu un līdzfinansējumu biznesa attīstībai. LIAA biznesa inkubatorus finansē ERAF projekts *Reģionālie biznesa inkubatori un radošo industriju inkubatori*. Vairāk informācijas: www.liaa.gov.lv/lv/biznesa-inkubatori/par-projektu.

LASĪTĀJS NEMIERĀ

Šodien beidzot sakārtos

Aivars no Ziedu ielas Kuldīgā zvanīja redakcijai un izstāstīja, ka rudenī, ierīkojot kanalizācijas pievadu privātmājai, uz braucamās daļas izrakta bedrē, vēlāk šā tā aizbērtā un nolikta brīdinoša zīme, ka šķērslis jāapbrauc. Kungs interesējas, vai tas tā paliks uz mūžu.

Kuldīgas ūdens valdes priekšsēdis Andris Kļaviņš atbild, ka centralizētā kanalizācija pilsētā gan ir viņa uzņēmuma pārziņā, bet šajā vietā strādājusi SIA *Grobiņas SPMK* brigāde. Šodien (piektdien) tā ieradīšoties un visu pabeigšot.

Daina Tafelberga

FOTOKOMENTĀRS

Pat māte daba Valentīna dienas vakarā Kuldīgā nāca talkā un papildināja gaismas instalācijas pie Alekšupītes tiltiem. *Metropoles* sētā spocīgos, jocīgos kaķus, kurus kaķu operas pavadījumā apvija izgaismoti dūmi, apspīdēja arī spožs mēness.

Alberts Dinters

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai skatījāties *Supernovas* finālā? Ko domājat par uzvarētājdziesmu, kas dosies uz Eirovīziju?

Skaidrīte Starke, liepājniece:

– Pusfinālā diemžēl nedzirdēju, nedziedēju arī finālā, bet nākamajā dienā uzzināju par tiem vīriešiem, kuri uzvarēja. Biju iedomājusies, ka uzvarēs Intars Busulis ar grupu *Bujāns* – gribēju, lai viņi uzvar. Tas arī bija pieprasīts variants daļā publikas. Par citu gadu Latvijas Eirovīzijas dziesmām domāju, ka tā ir lieka naudas tērēšana. Vienīgā, kas mums bijusi laba, bija Marijas Naumovas dziesma, kas togad arī uzvarēja. Eirovīzijai nesekoju līdzī, arī šogad neskatīšos – nav nekas tāds aizraujošs.

Aina Breice, pensionāre:

– Jā, skatījos. Man žēl, ka Markus Riva un Miks Dukurs netika tālāk – viņi, nabadziņi, tā cenšas. Visi viņus ignorē. Kā sanāca, tā sanāca. Uzvarētājdziesma man ne īpaši patīk. Mana paaudze atšķirībā

no jauniešiem droši vien domā citādi, bet vienalga Eirovīzijai tā nav piemērota – nekā tāda īpaša nebija. Es maijā obligāti skatīšos lielo Eirovīziju, jo man pašai patīk dziedāt. Dziedu *Rumbiņas* kolektīvā Kuldīgā.

Agnese Upleja, mamma:

– Zinu, kas uzvarēja. Noklausījos dziesmas sākumu, jo izlasīju, ka viņi ir populāri sociālajā vietnē *Tik Tok*. Tad jau redzēs, kā būs. Man nav viedokļa, un nemāku prognozēt. Citus gadus arī neesmu

Eirovīziju īpaši skatījusies. Kādreiz, kad tā bija ļoti populāra, tad jā. Nezinu, kādēļ vairs neskatos. Ir citas lietas, ko darīt. Zinu, ka pagājušogad uzvarēja itāļi, – izlasīju ziņu portālos. *Citiem zēniem* varētu iet diezgan cerīgi, ja jau viņi vietnē *Tik Tok* ieguvuši tik lielu atpazīstamību. Domāju, ka finālā tiksims.

Rasa Rasmāne, logopēde:

– Es šogad nefanoju ne par vienu, skatījos tik tādēļ, ka gribēju zināt, kurš uzvarēs. Vispār jau nojautu, ka uzvarēs *Citi zēni*, jo viņi bija atšķirīgi. Viņiem bija tā zaļā tēma, kas tagad aktuāla Eiropā. Arī dziesma bija interesanta, ar nelielu repu. Otrs variants vēl bija *Bermudu divstūris*,

bet vairāk gan sliecos uz *Citiem zēniem* tieši dziesmas tēmas dēļ – par salātu ēšanu, veģetārismu. Pārējās dziesmas šķita stipri līdzīgas – nekā tāda uzrunājoša. Visi smuki dziedāja, bet tad uznāca tie ar savu repu, un bija kas atšķirīgs. Vēl domāju, ka ir cilvēki ar kādām sātāniskām idejām, un daļai noteikti patika Miks Galvanovskis – viņš tur bija tāds velnišķīgs.

Laura Dzerve, strādā V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā:

– Zinu, kas uzvarēja tie foršie zēni ar tām feinām biksēm. Dziesma gan man ne visai, un es prognozēju, ka Eirovīzijā nekā laba nebūs – finālā netiksim. Es jau gribētu, lai tiktu, tomēr esmu ļoti kritiska.

Esmu veco laiku vērtību glabātāja un piekritu Raimondam Paulam – dziesmai jābūt muzikālai, skanošai, nevis tādai, kur ritmiski skaita pantiņus. Tā jau var kurš katrs – uziet uz skatuves un noskaitīt pantiņu. Tā mēs finālā netiksim. Šogad *Supernovā* nebija nevienas īsti skanošas dziesmas. Neder daudz bekvokālu – vajag solo!

Ilze Vītoļiņa, sētniece:

– Jā, skatījos. Tie puīši, kas uzvarēja, gan agrāk nav redzēti. Bet malači – ceru uz visu to labāko! Man patika viņu dziesma, arī Aminatas. Balsot gan nebalsoju. Par vēl uieslēdzu, jo skatījos olimpiskās spēles, ko rādīja tajā pašā laikā. Eirovīziju skatos katru gadu. Samantiņa pagājušo gadu, man šķiet, nodziedāja labi, tomēr citas valstis bija stiprākas. Šogad gan ir šaubas, vai *Citi zēni* tiks finālā. Ja būtu bijusi Aminata, cerības būtu lielākas. Bet ej tu sazīni – varbūt palaimējas.

Amanda Gustovska, Lailas Liepiņas foto

„Man neliekas, ka būtu 102 gadi”

Vakar, 17. februārī, 102. dzimšanas dienu Kuldīgas slimnīcas aprūpes nodaļā svinēja Alma Firsta.

„Dzīvot godīgi un saprātīgi,” to savā 102. dzimšanas dienā vakar citiem vēleja Alma Firsta, bet sev – tikt pie kārtīgas gultas bez dzelzīem.

„Kāds ir ilgas dzīves noslēpums? Es jums pateikšu – smagi strādāt un galvu nepiepumpēt skolām,” teic A.Firsta. „Dzīve man nav bijusi viegla, bet vienmēr svarīgs bija darbs – tas sagādāja mierinājumu. Vīrs strādāja mežā, es saimniekoju mājās. Kad palika par grūtu, gāju uz mežu – ar cirvīti malku paskaldīju un zarus pakurināju. Palīdzēju arī kokus gāzt. Biju vesela. Tiklīdz kā man nebija, ko darīt, biju gluži vai slima! Tāda, lūk, bija mana vājība.”

Almas kundze dzimusi un augusi

Saldū, bet, apprecoties ar vīru, abi pārcēlušies uz Aucē novada Ukru pagastu. Cienījamā vecumā pārcēlusies vēlreiz, bet šoreiz uz Kuldīgu un te ļāvusies rokdarbiem – adījusi un tamborējusi.

Vairākus gadus savu ikdienu gaviļniece aizvada Kuldīgas slimnīcas ilgstošās sociālās aprūpes nodaļā. Darbinieki par kundzi saka tos labākos vārdus: joprojām ir žiperīga, pa reizei pajoko par dzīvi, dalās atmiņu stāstos. „Pārsvārā klausos radio, un dienās, kad nesanāk ne ar vienu aprunāties, ir skumji un garlaicīgi,” saka A.Firsta. „Bet es nesūdzos – jutos ļoti labi, un veselība turas.”

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

Lai labāk apgūtu valodu

Pieņemt Latviešu valodas aģentūras sagatavoto mācību materiālu – tā izlēmusi Kuldīgas novada domes sociālo, izglītības un kultūras lietu komiteja.

Eiropas Sociālā fonda projektā *Kompetenču pieeja saturā* aģentūra izstrādājusi didaktisko mate-

riālu pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem, lai viņi labāk apgūtu latviešu valodu. Novada izglītības iestādēm bez atlīdzības tiek piedāvāts 114 komplektu, kuru vērtība ir 4318 eiro.

Inta Jansone

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Mīlas prieki kāpņu telpā, zaglis iedzer turpat veikalā

Stāsta Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

No 10. līdz 16. februārim Kuldīgas iecirknī sākti 15 administratīvie procesi, reģistrēti 15 ceļu satiksmes negadījumi, galvenokārt uzbraucot meža dzīvniekiem, un pieķerti seši dzērājšoferi.

12. februārī policija saņēmusi informāciju, ka Kuldīgā kādā kāpņu telpā atrodas puskaili cilvēki. Policija tur sastapa vīrieti, kurš

skaidroja, ka pamanījis vīrieti un sievieti, kuri puskaili nodarbojas ar intīmām attiecībām. Abus mīlniekus policija sastapa, abi bija jutām alkohola reibumā. Ar savām izdarībām pāris iedzīvojās procesā par sīko huligānismu.

Vēl policisti devušies uz Kabilu, kur notikusi avārija. Vīrietis ar savu spēkratu nav ievērojis zīmi *Dodiet ceļu!*, un notikusi sadursme ar citu auto. Cietušo nav, vainīgā vīrieša izelpā –

Notāri skaidros darījumus ar īpašumu

Personisku bezmaksas konsultāciju par nekustamo īpašumu – dzīvokli, māju vai zemi – ikviens varēs saņemt Notāru dienā 2. martā no 15.00 līdz 18.00 interneta platformā Zoom.

Šajā laikā tur būs pieejami visi notāri, informē Vija Piziča, Latvijas Zvērinātu notāru padomes rīkotājdirektora vietniece. *Kurzemniekam* viņa skaidro, ka tiks izveidotas vairākas zūma *istabas* un katrā būs notāri no visas valsts. Bet visu dienu tikšot sniegts atbalsts kādai iedzīvotāju grupai – tā, piemēram, no 10.00 līdz 11.00 būs tikšanās ar skolēniem.

No 11.30 tiks atvērta tā sauktā krāpšanas rokasgrāmata, kurā apkopoti konkrēti gadījumi par īpašuma pirkšanu, pārdošanu, dāvināšanu, mantošanu un citām darbībām. Īpaša uzmanība pievērsta cilvēku izglītošanai un spējai atpazīt pazīmes, kas šādos darījumos norāda uz krāpniecības risku, skaidro V.Piziča.

Rokasgrāmata tiks nodota Saimes deputātiem, tiesai, policijai un prokuratūrai. „Mēs aicināsim deputātus revidēt likumus, lai iedzīvotāji mazāk ciestu dažādu mahināciju rezultātā. Gribam būt sociāli atbildīgi. Visbiežāk prob-

lēma nav konkrētā darījumā, ko notārs var padarīt klientam drošu, bet situācijās, kad īpašums gājis no viena pie otra, kad viltotas pilnvaras, pases, identitāte,” sacīja V.Piziča. Piecu gadu laikā Finanšu izlūkošanas dienests izdevis 96 rīkojumus uz noteiktu laiku nepieļaut īpašuma tiesību pārreģistrāciju. 56% gadījumu tie esot dzīvokļi.

Notāru dienas tiek rīkotas 17. reizi. Vairāk informācijas – feisbuka lapās *Mans notārs* un *Rīga TechGirls*.

Daiga Bitiniece

Jāmaksā par trešdaļu mazāk

Skrundas un Rudbāržu iedzīvotāji, kuri izmanto centralizēto siltumapgādi, rēķinus par janvāri saņems nedaudz vēlāk, jo tie tiek samazināti līdz ar valsts tikko piešķirto atbalstu energoresursu sadārdzinājuma dēļ.

KOMPENSĒS VALSTS

Kā iepriecina SIA *Skrundas komunālā saimniecība* (SKS) valdes pārstāvis Sandis Japēņins, pateicoties janvāra beigās pieņemtajam Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumam, šīgada pirmajos četros mēnešos iedzīvotājiem par apkuri būs jāmaksā aptuveni par trešdaļu mazāk, jo daļu no tarifa kompensēs valsts.

Skrundā un Rudbāržos siltumapgādē kā kurināmais tiek izmantota dabasgāze, kurai dažādu iemeslu dēļ visā Eiropas Savienībā cena ievērojami kāpusi. Tāpat sadārdzinājusies elektrība. Jau rudenī siltumapgādes tarifu tas būtiski ietekmēja. Tika rīkota cenu aptauja, un līgums par dabasgāzes piegādi noslēgts ar *Latvenergo*. Cena bija par 65% augstāka nekā iepriekš, tāpēc tarifu vajadzēja pārskatīt. Kuldīgas novada dome apstiprinājusi, ka no 1. oktobra maksa par siltumu Rudbāržos ir 89,98 eiro/MWh, bet Skrundā – 97,28 eiro/MWh. Valsts noteikusi, ka kompen-

Skrundas komunālās saimniecības vīri pilsētas galvenajās ielās apzāģē kokiem zarus.

sāciju saņems tie siltumapgādes uzņēmumi, kuru pakalpojuma cena pārsniedz 68 eiro/MWh (bez 12% PVN), sedzot starpību.

„Rudenī apstiprinātais tarifs nav mainīts, taču fiziskajām personām būs jāmaksā ne vairāk par 68 eiro par megavatstundu. Pārējā daļa uzņēmumam tiks kompensēta no valsts,” skaidro S.Japēņins. „Rēķinus par iepriekšējo mēnesi parasti izsūtām līdz 15. februārim. Par atbalstu tika nolemts ar atpakaļejošu datumu, turklāt tas pienākas māsaimniecībām, bet ne juridiskajām personām, tāpēc tagad maksa detalizēti jāpārreķina. Iedzīvotājiem šim valsts atbalstam nav jāpiesakās – samazinājums būs norādīts rēķinā.”

APZĀĢĒ ZARUS

Vēl pirms citiem pavasara sakopšanas darbiem SKS pilsētā apzāģē kokiem zarus un veido vainagu. S.Japēņins norāda, ka šis nav ikgadējs darbs – tas tiek darīts periodiski atkarībā no tā, kā koki saauguši un kāda nauda atvēlēta zaru nozāģēšanai. Pašlaik tā tiek sakoptas Skrudas galvenās ielas, jo visā pilsētā šim nolūkam naudas diemžēl nepietiek. SKS ir ierasts kokus apzāģēt ziemas beigās vai agrā pavasarī pirms tam, kad plaukst pumpuri un kad putni vēl nav sākuši vīt ligzdas. Atbilstoši budžetam sakopšana var noritēt pēc plāna.

Daina Tāfelberga
Lailas Liepiņas foto

kalā policijas darbinieks, pieejot pie kases, pamanījis, ka pie tās atrodas gan pārdevēja, gan apsargs un kāds vīrietis no pudeles dzer alkoholu. Likumsargs aizrādījis, bet vīrietis nereaģējot turpinājis pudeli tukšot. Policists lūdzis uzrādīt personas dokumentu, bet vīrietis atteicies to darīt, un tā ir identitātes neatklāšana. Apsargs pastāstīja, ka vīrietis degvīnu veikalā nozadzis, to apliecināja arī videokameras ieraksts, un tad

cilvēks tika aizturēts. Brīdī, kad bija jāseko policistam, vīrietis kļuva agresīvs un tika nogādāts iecirknī. Pret viņu sākti vairāki procesi. Šajā dienā Skrundā, Kalēju ielā, kāds šoferis pieķerts 0,66 promiļu reibumā.

15. februāra vakarā Rumbas pagastā noķerts šoferis, kurš pie stūres sēdies 1,72 promiļu reibumā un bez tiesībām, sāks kriminālprocesu.

Pierakstījis **Alberts Dinters**

Amanda Gustovska, Lailas Liepiņas foto

„Trofejas krāju visu mūžu”

Alsundznieks Augusts Raģelis aizraujas ar medībām un makšķerēšanu. Pirmais vaļasprieks ir visu mūžu, bet makšķerēt viņš sācis kopš došanās pensijā. Agrāk nodarbojies ar lopkopību, bijis traktorists. Šomēnes Alsungas bibliotēkā var apskatīt viņa fotogrāfiju izstādi un dažas medību trofejas – lūša un mežacūkas ādu un brieža ragus.

Augusts Raģelis ar vienu no savām vērtīgākajām trofejām – brieža ragiem, kas novērtēti ar zeltu.

VISLIELĀKOS NEVAR ATVEST

Par izstādi kungs teic: „Nu jau man ir 77 gadi. Fotogrāfijas ir mūža laikā sakrātas: vairāk redzami skati no medībām, makšķerēšanas, vēl ir par suitu darīšanām.” Medībās alsundznieks dodas kopš 1968. gada – nu jau ir 55. sezona. „Ir pulka gan ādas, gan ragi. Gaļa jau apēsta. Esmu izlicis vienas trīs četras gadus vecas mežacūkas ādu. Brieža ādas arī ir manā kolekcijā, taču izstādē likt nevarēju, jo tās ir diezgan švaks – vilna cieta, lūst nost. Tāpat arī aļņu ādas: tikko nometīta izskatās smuki, bet izģērējot ir lieli plikumi, vilna ir lūstoša. Mežakuļiem āda ir cieta, bet nelūst.” Augusta īpašumā ir arī sudraba un zelta briežu ragi, bet izstādē apskatāmi nelieli, jo lielākus atvest bijis sarežģīti.

GADĀS DIENAS, KAD ZVĒRU NAV

A. Raģelis medībās dodas tikai savam priekam – ne gaļa, ne ragi, ne ādas neesot pārdotas: „Esmu viens no 55 medību kolektīva *Alsunga* biedriem. Parasti dodamies 30–32. Ja vienā reizē nošaujām piecus zvēriņus, tad, gaļu sadalot visiem, nekas daudz jau nesanāk – tik, cik pašu patēriņam. Mums parasti līdzī nāk arī kādi pieci dzinēji, jauni puīši, un visiem gaļu daļa vienādi. Vairākus mēnešus to sakrājot, vedam uz Vārvi un Liepājas pusē taisīt konservus.

Teritorija, kur medījam, ir puse no Alsungas valsts mežos un prom līdz pat Tērandes robežai. Ar zvēriem gadās kā kuru reizi: citas reizes ir, citas nav. Vienu reizi 30 vīri izstaigājām visu dienu pa tukšo – nedabūjam redzēt nevienu zvēru. Tajā dienā, dzirdēju, bija izklīduši pieci vilki, visus zvērus izdzēnājuši, taču vilkus tagad šaut nedrīkst. Kā tas nākas, ka vilki mūsu zvērus drīkst ēst, bet mēs tos šaut nedrīkstam?”

DZINĒJI PAT UZDEJO

Par medību dienu ir šāds stāsts: „Sadalāmies pa mašīnām, vienā pa četriem, tad braucam un izdomājam, kur katrs stāvēs. Teritoriju apņemam vairāk nekā kilometra rādiusā. Tad dzinēji iet no vienas malas un zvēriņus tramda: sit pa kokiem, blauj, kliez, arī dejo. Iet mums jautri! Agrāk

dzinējos bija arī divas meitenes, un viņas prata kārtīgi zvēru iztrenkāt, bet tad aizgāja mācīties uz augstskolām un tā arī neatgriezās.”

Augusts skaidro, ka vērtīgākais dzīvnieks ir alnis, taču šogad nevienu iegūt nav iznācis. Visvairāk gadoties brieži un cūkas: „Katru cūku vedam uz Saldu pārbaudīt, vai nav kāda slimība. Gaļu sadalām tikai pēc tam, kad zinām, ka ir droša.”

LIELĀKAIS LOMS – SIEVAS DZIMŠANAS DIENĀ

Makšķerēšanā Augustam šādi piedzīvojumi: „Pirms pensijas tam brīva laika nebija – tad vajadzēja strādāt. Agrāk man bija diezgan liela saimniecība: cūkas, govīs. Makšķerēju tepat Zvirgzdu ezerā un lielāko lomu noķēru pagājušā gada 25. februārī, kad manai kundzei Anitai ir dzimšanas diena – izvilku lielu līdaku. Kopš tā brīža gan līdaku dabūt vairs nav izdevies. Pārsvārā ķeras brekši, raudiņas un mazie asariši. Līdakas ķeršana gan ir liels darbs – uz āķa jāuzliek maza zivtiņa, ziemā jāizurbj diezgan daudz āliņģu. Ja piecu minūšu laikā pie viena cauruma neviena zivs neuzrodas, tad jāiet tālāk urbt nākamo.”

Augustam visvairāk patīk makšķerēt ziemā. Vēl to varot darīt – ledus kārtā esot ap 15 centimetriem: „Ja rītos ir salnas, tad ledus apakšā vēl neatkūst – sāk atkust tikai virskārta. Tad, kad ledus ir tumši zils, tad jau bīstami uz tā kāpt. Tagad, kad tas ir spožs un gaišs, ir droši.”

ARĪ TŪRISMA BIZNESS IZDODAS

Atpūtas kompleksu *Ķīši* pie Zvirgzdu ezera blakus savai mājai A. Raģelis ar ģimeni izveidojis pirms 17 gadiem, bet Covid-19 dēļ gan ejot grūtāk: „Pēdējā laikā viesu nav tik daudz, cik agrāk. Kāds jau atbrauc nosvinēt dzimšanas dienu, atpūsties – iztikt var. Tagad es vairāk darbojos lauksaimniecībā. Vēl man ir 15 vistas un viens gailis. Pie ezera esmu dzīvojis visu mūžu. Trīs gadus no šīs vietas šķīros vienīgi tad, kad dienēju armijā. Doma par viesu māju pie ezera mums radās tāpēc, ka daudzi vasarnieki brauca atpūsties, makšķerēt. Atvēlējam nelielu daļu no savas zemes – lai tik atpūšas, bet tad radās ideja, ka jāuzceļ viesu māja. Vairāk brauc ģimenes, citreiz arī kādi pāri.”

Izstādē košas villdrānas

Līdz 5. martam Alsungas kultūras namā apskatāma suitu villdrānu izstāde. Tā iekārtota tāpēc, lai bagātinātu grāmatas *Suit villdrāns atkāšanas svētkus*. Izlikti rokdarbu pulciņa *Kangas*, Jūrkalnes aušanas pulciņa *Kodes*, Tautas lietišķās mākslas studiju *Rīdze* un *Liepava* un individuālu meistarību darbi.

GRĀMATĀ – 171 NO 300

Stāsta etniskās kultūras centra *Suiti* vadītāja Dace Martinova: „Mūsu biedrība 2020. gadā sāka divus pētījumus – par villdrānām un cimdiem. Pētījumi ir apjomīgi, pirmreizēji un unikāli, jo līdz tam par šādām tekstilijām nav bijuši. Sākumā izzinājām, kas atrodas muzeju krājumos. Darījām visu, lai publicētais materiāls būtu pilnvērtīgs un arī metodiski noderīgs. Pirmais pētījums gada nogalē izdots ļoti krāšņā un biežā grāmatā *Suit villdrāns*. Tas papildina sēriju *Suitu novada mantojums*. Projektā izzināts ap 300 villdrānu, grāmatā iekļāvām 171. Mūs nošokēja lappušu skaits, līdz ar to grāmatas izmaksas, tādēļ plānoto 1000 eksemplāru vietā nodrukājam tikai 500. Taču izdevums ir unikāls, mazā tirāžā, un to varēs arī papildināt un atkārtot.”

Kultūras namā apskatāmas villdrānas visdažādāko toņu paletē.

BAGĀTS, SPILGTS PŪRS

Grāmatas atklāšana papildināta ar jaunradītu villdrānu izstādi: „Ziņu, ka top šāda izstāde, nodevu Kurzemes aušanas pulciņiem – vai tie vēlētos piedalīties. Taču tieši suitu villdrānas Kurzēmē auž ļoti maz. Alsungā, protams, visvairāk, tādēļ lielākā daļa ir mūsu pašu rokdarbu pulciņa *Kangas* meistarību darināta. Pārsvārā ir jaunradītas, tā teikt, improvizētas, suitu etnogrāfiskā materiāla iedvesmotas villdrānas. Etnogrāfiski atdarinājumi ir tikai divi.” Studijas

Liepava (Liepāja) un *Rīdze* atvedušas vēl divas drānas. „Protams, mūsējās izceļas ar spilgtajām krāsām, taču tas nenozīmē, ka suitiem nav arī pelēcīgo, zilgano un brūngano toņu. Mums villdrānu pūrs ir ļoti bagāts, un tajās arī ir pieņemtas krāsas – nebūt viss nav sarkans un lillā,” skaidro D. Martinova. Viss noauts jau senāk, nekas nav radīts tieši izstādei: „Mums bija tāds koncepts – parādīt villdrānu atdzimšanu un to, kas tad šeit tiek auzts. Izstādē nav tādu drānu, kas vecākas par septiņiem gadiem.”

Neparasti, vērtīgi izdevumi

Grāmata, kurai papīra dēļ varētu būt antikvāra vērtība, – somu autora Aleksa Kivi romāns *Septiņi brāļi*.

Bibliotēkā šomēnes apskatāmas arī retas grāmatas un periodiskie izdevumi, kas saņemti dāvinājumā. Vadītāja Jolanta Vikmane nejauši atklājusi arī kādu antikvāru grāmatu.

Viņa stāsta: „Šīs, iespējams, neskaitās ļoti senas pēc izdošanas gada, bet tās ir senas mūsu bibliotēkai, varbūt pat visam Kuldīgas novadam, piemēram, viena ir no 1873. gada. Ir arī daži vietējo iedzīvotāju dāvinājumi, piemēram, oriģinālie žurnāla *Atpūta* izdevumi.” Viena grāmata esot pavisam neparasta: „Tai varētu būt antikvāra vērtība. Tās nosaukums ir *Septiņi brāļi*, autors – Aleksis Kivi, tai ir Sigismunda Vidberga ilustrācijas, un 1941. gadā tā izdota 600 eksemplāros, no kuriem astoņi iespiesti uz rokas lējuma papīra. Sāku skatīties un pavisam netīšām atklāju, ka, iespējams, šīs varētu būt viens no tiem astoņiem, jo lapas ir ļoti biezas.”

Vēl te var apskatīt grāmatu par diriģentu un komponistu Ernestu Vīgneru, Jāņa Akuratera kopotos rakstus, vairākus padomju laiku izdevumus un citus.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Skolas izvētītas – var iezīmēt nākotni

Klajā nācis Kuldīgas novada izglītības vērtējums, ko izstrādājis Rīgas uzņēmums *Dynamic University*. Apjomīgais pētījums ir pamats tam, lai jau līdz nākamajam mācību gadam pašvaldībā taptu jauna izglītības stratēģija.

ĀTRI, BET NE SASTEIGTI

Kā atzina SIA *Dynamic University* direktore Līna Dzene, izglītības iestāžu vadītājus iepazīstinot ar rezultātiem, lai gan apjomīgais darbs paveikts īsā periodā – no oktobra vidus līdz gada beigām –, tas nav sasteigts. Dati apkopoti un analizēti no dažādiem aspektiem, notikušas intervijas, pedagogu un vecāku aptaujas un diskusijas. Pie galvenajām iezīmēm minēti nozīmīgi ieguldījumi skolu vides uzlabošanā (kopā 7,6 milj. eiro), ieguvumi no novadu reformas, sadarbība starp dažāda līmeņa mācību iestādēm, biedrībām, valsts un pašvaldības iestādēm.

VAIRUMS – LIELAJĀS SKOLĀS

Skaitļi rāda, ka pamatskolu beidzēji pārsvarā izvēlas V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolu, Kuldīgas Centra vidusskolu un Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumu (KTTT). Pēdējos gados audzēkņu skaits bijis diezgan stabils: nedaudz lejupslidošs vidusskolas posmā, bet augšupejošs pirmskolā. Tendences skolās atšķiras, jo dažviet skaits samazinās, citur – pat pieaug. Šim raksturojumam izmantots princips 70:30 – lielākā daļa koncentrējas dažās lielās skolās, bet mazākā izkļieda pa vairākām nelielām, proti, 70% audzēkņu mācās 30% iestāžu.

Neklātienas programmu piedāvājums trīs gados palielinājies, taču novadā tās nav kļuvas populāras, jo tikai ap 2% izvēlējušies tālmācību un 1% – mājmaicību (līdzīgi kā valstī). Bērnodāros šajā mācību gadā vietas pietrūka tikai deviņiem bērniem.

BRAUC UZ CITU NOVADU

Īpaša uzmanība pievērsta šeit deklarēto un nedeclarēto skaita proporcijai – to bērnu un jauniešu, kuri dodas mācīties ārpus novada, ir gandrīz trīsreiz vairāk (854) nekā to, kuri pie mums ierodas no citām pašvaldībām (316). Vispārējā izglītībā īpatsvars ir vidusskolas posmā (170), bet visvairāk novadā deklarēto jauniešu izvēlas citviet apgūt vidējo profesionālo izglītību (483). Biežāk tie ir tehnikumi vai kompetenču centri kaimiņos: Ventspilī, Saldū, Liepājā.

L.Dzene uzsver: tikai deviņi jaunieši no tiem, kuri mācās ārpus novada, izvēlējušies ģimnāzijas tipa skolu. Acīmredzot šo izglītību

var apgūt šeit. Tālmācības izvēlē proporcija ir līdzīgāka: 70–80 skolēnu ir gan novadā, gan citur.

LABI EKSĀMENU REZULTĀTI

Analizējot skolēnu sasniegumus, eksperte par veselīgu iezīmi atzīst to, ka visās skolās obligāto centralizēto eksāmenu rezultātu indekss pārsniedz 40%. Turklāt Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas (59%), kā arī Centra vidusskolas (57%) sasniegumi ir virs vidējiem valstī. Par izglītības kvalitāti liecina arī fakts, ka mazāk kļūst no mācībām atskaitīto 10.–12. klases skolēnu, kā arī atestātu neieguvušo 9. un 12. klases beidzēju. „Lai kādai novada skolai iezīmētu mērķi sasniegt valsts ģimnāzijas statusu, skolēnu skaita kritēriju varētu izpildīt. Bet nopietni jāstrādā pie kvalitātes, jo centralizēto eksāmenu indeksam jābūt vismaz 65%,” piebilst eksperte.

JĀGĀDĀ PAR PAAUDŽU MAIŅU

Pedagogu skaits šajā mācību gadā samazinājies minimāli – pat mazāk par procentu. Pašlaik strādā 639 skolotāji, un 94% ir sievietes. Līdzīgi kā citos novados vīriešu šajā profesijā ļoti maz, pirmsskolas izglītības iestādēs vispār nav, bet viņi parādās pamatskolas posmā. Darba slodze ir optimāla, vispieprasītākie pedagogi ir tādos priekšmetos kā angļu valoda, vēsture, ķīmija, bioloģija un fizika. Novērojama zema darbinieku mainība, īpaši vidusskolās, vienlaikus iezīmējas novecošanās, jo vairāk nekā pusei skolotāju ir virs 50 gadiem. Plānojot nākotni, jādomā par jaunajiem pedagogiem, kuriem pieredzējušie varētu nodot stafeti bez pārtraukuma.

PIETRŪKST DATORU

Infrastrukturā analīze rāda, cik atšķirīga ir vienam audzēknim atvēlētā platība: pirmsskolās – 4,5 m², sākumskolās un pamatskolās – 12 m², vidusskolās – 2,9 m². Telpu piepildījums vidusskolās ir 80%, pārējās – 50%, tostarp divās pamatskolās tikai 20% un 27%. Jauns stadions nepieciešams vienai skolai, bet trim to vajag pārbūvēt. Divās vajadzīga sporta zāle, vēl divās jāuzlabo ventilācija un gaisa kvalitāte. Materiāli tehniskajā nodrošinājumā uzsvērts datoru trūkums – tos vajag

pusotras reizes vairāk. Pedagogu pašvērtējumā viņu digitālā prasme atzīta par viduvēju.

VISAS INTERESES APTVERTAS

Labi novērtēta iekļaujošā izglītība, jo tā izkļieda visā novadā un pozitīvi ietekmē turpmāko procesu. Šajā virzienā gan var piestrādāt vēl vairāk. Arī interešu izglītībā piedāvājums ir visaptverošs: procentuāli līdzīgi gan sportā, gan tehniskajā jaunradē un citās jomās, bet visvairāk ir kultūrā (64%). Tāpat labi rādītāji ir profesionālās ievirzes izglītībā. Tiesa gan, audzēkņu skaits mākslas un mūzikas skolā kritas, toties pieaug sportā.

KTTT kopš 2015. gada skaits ir mainīgs, bet ar augošu tendenci divos gados. Savukārt Latvijas Universitātes Kuldīgas filiālē programmu piedāvājums trīs gados bijis nemainīgs, vidējais studentu skaits gadā ir ap 400. Kā norāda eksperte, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu, vēl kāda augstākā mācību iestāde pašlaik nav vajadzīga. Plašs ir mūžizglītības pakalpojumu sniedzēju klāsts pieaugušajiem, bet tam pietrūkst stratēģiskas pieejas plānojot, koordinējot un nodrošinot.

PAŠI NOVĒRTĒ LABI

Ieskaits gandrīz 3200 cilvēku (skolotāju, skolēnu un vecāku) aptaujā vēsta, ka kopējā apmierinātība ar izglītības kvalitāti ir augsta. 60–70% lepojas, ka mācās vai strādā tieši savā skolā, vecāki iesaka to arī citiem. Vairums skolotāju ar fizisko drošību, pilnveides iespējām un atbalstu, ar mācību organizēšanu ir apmierināti, vairāk nekā 70% par labu atzīst materiālās motivācijas un novērtējuma sistēmu, materiāli tehnisko nodrošinājumu un speciālistu atbalstu. Skolēni augstu novērtējuši galvenokārt sakoptību, attiecības ar klases audzinātāju un drošību, nedaudz mazāk – emocionālo drošību un ēdināšanu (līdz 80%), mājas darbu apjomu (59%). Vecāki uzteikuši arī izglītības kvalitāti, telpas un apkārtni, pulciņu piedāvājumu skolā un to, ka ir atbalsta speciālisti.

„Jāsecina, ka visi nozarē iesaistītie pašreiz jūtas diezgan ērti. Tas jāvērtē līdz ar tendencēm, tāpēc šāda aptauja ieteicama reizi pusgadā,” sacīja L.Dzene.

Pašvaldības un skolu pārstāvji uzklauza nozares analīzi, ko paveicis uzņēmums *Dynamic University*.

Faktori daudzi – mērķis viens

Skolu vadītājus un pašvaldības speciālistus šis izvērtējums nepārsteidz, jo analīzei izmantotie dati iegūti kopā. Lielākais ieguvums: paveikts liels darbs, tos strukturizējot, norādīt stiprās un vājās vietas.

Izglītības pārvaldes vadītāja Santa Dubure skaidro, ka izvērtēto sadaļu ir daudz, bet mērķis viens – celt izglītības kvalitāti. Svarīga ir gan demogrāfija un skolēnu skaits, gan speciālistu un paaudžu maiņa, gan telpas, gan citi faktori.

„Demogrāfijas sadaļa un prognozes pat pēc optimistiskā scenārija rāda, ka skolēnu skaits samazinās. Turklāt vērojama tendence 9. klases beidzējiem izvēlēties profesionālo izglītību. Līdz ar to viens no galvenajiem jautājumiem jaunā satura kontekstā skar vidusskolas.”

Runājot par bērnodāru pārklājumu, S.Dubure atgādina, ka bijis laiks, kad vietu pietrūka. Tagad pilsētā šīs iestādes būtiski uzlabotas, savukārt laukos pie visām skolām ir rotaļu grupas. Tādējādi rindas tikpat kā nav, un šis jautājums pēdējos gados ir atrisināts.

Pašreiz dienas kārtībā ir Laidu pamatskola, kurā skolēnu skaits nav pietiekams. Citu skolu pārveide nav konkrēti iezīmēta, bet jautājums ir aktuāls saistībā ar pedagogu atalgojuma jauno modeli. Jāņem vērā arī nenovērtējamā demogrāfijas lejupslīde.

„Izstrādājot turpmāko izglītības stratēģiju, jāņem vērā vēl citi vērtējumā parādītie aspekti, bet ceru, ka rudenī mācību gadu sāksim jau ar jauno stratēģiju,” tā nodaļas vadītāja.

Bērnu skaits joprojām saruks

● Analizēta demogrāfiskā situācija desmit gados, un arī nākamajam periodam tā izskatīta pēc tā sauktās kohortas (noteiktas cilvēku grupas) analīzes, ņemto vērā sievietes reprodūktīvajā vecumā un migrāciju, kā arī pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem.

● No 2011. līdz 2021. gadam iedzīvotāju skaits Kuldīgas novadā krities par **12,5%**.
 • Tostarp 16–18 gadu vecumā – par **35,2%**,
 • bet 7–12 gadu vecumā – **14,3%**.

IR TRĪS SCENĀRIJI:

BĀZES SCENĀRIJĀ iedzīvotāju skaits līdz 2040. gadam kritīsies vēl gandrīz par 30% (1,5–6 g. v. – par 35%, 7–12 g. v. – par 40%, 13–15 g. v. – par 36%, 16–18 g. v. – par 30%);

IZAUGSMES SCENĀRIJĀ skaitļi ir iepriecinošāki. Tas varētu piepildīties, ja uzlabosies ekonomiskā situācija, līdz ar to mainīsies migrācijas virziens un jaunas ģimenes atgriezīsies novados;

KRĪZES SCENĀRIJS parasti notiek tad, ja pašreizējās tendences rada būtiskas negatīvas aktivitātes.

Neatkarīgi no scenārija pieprasījums pēc izglītības visās vecuma grupās samazināsies. Var prognozēt, ka bijušajā Skrundas un Alsungas novadā bērnu un jauniešu skaits samazināsies vēl straujāk nekā vidēji Kuldīgas novadā.

Aptauja vēsta: kopējā apmierinātība ar izglītības kvalitāti ir augsta.

Piedalījušies:
 471 skolotājs (75% no visiem),
 917 skolēnu (43%) un
 1784 vecāki (42%).

Lielākie ieguldījumi skolās (neskaitot Eiropas atbalstu)

V.Plūdoņa Kuldīgas vsk. **385 426**
 Kuldīgas 2. vsk. **296 566**
 Centra vsk. **269 499 eiro**

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Citur deklarētie mācās pie mums

Pirmsskolā 70
 1.–6. klasē 140
 7.–9. klasē 83
 Vidusskolā 23

Kuldīgas novada skolēni mācās citur

Pirmsskolā 26
 1.–6. klasē 109
 7.–9. klasē 66
 Vidusskolā 170
 Vidējā profesionālajā izglītībā 483

Kuldīgas novadā strādā 639 skolotāji

6% ir vīrieši 94% ir sievietes

SARUNA AR JUBILĀRU

Priecāties par katru dienu

Edgars Egliens atklāj: „Kad man apritēja četrdesmit, bija tāda jocīga sajūta. Dūša apskrējās... Bet, kad tiek tam skaitlim pāri, tad jau atkal īpašas sajūtas vairs nav.”

SVINĪBAS TUVĀKO LOKĀ

Kaut arī dzimšanas diena iekrīt Valentīndienā, īpašas izjūtas tas neizraisa: „Tad, kad es dzimu, tādu svētku nebija. Šo dienu sāka svinēt, šķiet, deviņdesmitajos vai divtūkstošo gadu sākumā.” Viņš lielāku uzmanību pievēršot Sieviešu dienai 8. martā, kad kādai daiļā dzimuma pārstāvei uzrakstot apsveikumu vai uzdāvinot puķi.

Dzimšanas dienu Edgars parasti svin ar ģimeni un draugiem, taču šogad svētki iekrituši darbdienā.

Svinēts tiks kādā nedēļas nogalē, kad draugi varēs atbraukt ciemos. Katra reize esot citādāka – reizēm viņš plāno savlaicīgi, citreiz ko izdomā spontāni: „Dažreiz piezvana draugi un saka – viņi brauc ciemos. Tad tās lietas sakārtojas pašas.” Kad strādājis ārzemēs, svinējis ar kolēģiem. Kādā no nākamajām reizēm viņš vēlētos aizbraukt ceļojumā. Ar ko ciemiņus pārsteigt šoreiz, Edgars vēl nav izdomājis, taču noteikti pats pagatavos ko garšīgu: „Citreiz uznāk tas mirklis, kad rodas

Rendeniekam Edgaram Eglienam 14. februārī apritēja 43 gadi. Pēc profesijas viņš ir elektriķis, taču reizēm iekāpj arī amatnieka kurpēs, ja vajag ko uzbūvēt vai remontēt. Brīvajā laikā aizraujas ar fotografēšanu.

iedvesma: o, kaut kas jāuztaisa! Esmu gatavojis gan klasiskos, ceptos kartupelīšus ar garšvielām, gan suši. Un ar to ir diezgan, ko noņemt, kamēr iemācās, kas un kā, un iziet cauri neveiksmēm un kļūdām.”

PIRMĀ DĀVANA – VILCIENIŅŠ

Visinteresantākās dzimšanas dienas bijušas bērnībā, kad ciemos nākuši klasesbiedri un draugi: „Kādreiz tas bija baigais process – rakstījām ielūgumus, zīmējām apsveikuma kartītes, gatavojām galda kartes. Katram pie galda bija sava vieta. Tas bija pašu rīkots pasākums. Visi atnāca, galds bija uzklāts, spēlējām spēles, daudzījāmies.” Svētkos Edgars parasti saņem laba vēlējumu. Bet visvairāk atmiņā palikusi dāvana pirmajā dzimšanas dienā: „Kad palika viens gadiņš, man uzdāvināja vilcieniņu ar lokomotīvi un sliedēm, ko varēja salikt kopā, un tas pats braukāja pa apli. Arī ātrumus varēja grozīt, un tad vilciens brauca ātrāk

vai lēnāk. Parasti cilvēki no tā laika neko neatceras, bet man šis mirklis palicis prātā.”

ĻAUT, LAI DZĪVE NOTIEK

Jubilārs neko neplāno nākamajam gadam un atklāj, ka viņa moto ir ļaut dzīvei notikt. „Tu plāno, domā, dari, bet beigās dzīve sakārtojas tā: esi darījis visu ko citu, tikai ne to, ko biji izdomājis. Vajag ļaut, lai plāns atnāk pats, nevis visu laiku skriet tam virsū. Es vienkārši baudu katru dienu.”

Galvenās atziņas veidojušas no baušļiem, kuros atrodamas pamatvērtības, ar dažām Edgars labprāt padalās: „Nedrīkst celt savu laimi uz otra nelaiemes. Nav svarīgi, kam tu tici, svarīgi, ko aiz sevis atstāj, ejot pa dzīves ceļu. Un ir svarīgi atstāt prieku, nevis dusmas vai aizvainojumu, jo pēc tam viss nāk atpakaļ: ko sēsi, to pļausi.”

TVERT MIRKLI, MEKLĒT LABO

Jubilāram patīk mirklus notvert

fotogrāfijās. Šis vaļasprieks viņam ir kopš 2000. gadu sākuma, kad nopircis pirmo digitālo kameru. Visbiežāk iemūžināti dabasskati un makropasaule, kas dabas detaļas atklāj tuvplānā. Edgars atklāj: burvība slēpjas tajā, kas notiek apkārt, un iedvesmot spēj pat tāds šķietams sākums kā sievietes smaids: „Vajag brīnīties par visu, kas apkārt notiek. Laiks iet, viss mainās, bet katram laikam savs šarms. Vajag priecāties un brīnīties, cik pasaule ir skaista un neparasta.”

Runājot par pandēmiju, jubilārs norāda, ka tas ir interesants laiks, kas apkārtējos izgaismo. Lai saglabātu pozitīvismu, kādu izstaro Edgars, viņš arī citiem iesaka mazāk koncentrēties uz negatīvo un it visā meklēt labo: „Vajag priecāties par katru jaunu dienu un meklēt tajā ko pozitīvu. Nevajag jau lielas lietas – prieku var rast ikdienas sīkumos.”

Kristīne Āboliņa
Edgara Egliena arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Puiku vairāk

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 9. līdz 16. februārim piedzimuši astoņi bērniņi: trīs meitenes un pieci zēni.

Vecāki izvēlējušies vārdus Undīne, Adele (divām), Oskars, Mairis, Uvis, Aleksandrs un Mareks Zigmunds.

VIRTUVĒ

Pankūku dažādība

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

Pankūkas garšo gandrīz jebkuram. To cepšana ir labs veids, kā nesteidzīgas brokastis vai citu ēdienreizi padarīt īpašāku. Jauks ir process, jo ģimene to var darīt kopā. Par pankūkām nav jādomā kā par neveselīgu ēdienu, ja receptē iekļauj dažādus miltus (auzu, griķu, pilngraudu kviešu), dārzeņus un augļus. Tad var apēst kaut ko vairāk, dažreiz to pat nemanot. Cepot jāizmanto tāda pannā, uz kuras nevajag daudz taukvielu.

SPINĀTU PANKŪKAS AR LASI

Vajadzēs: 2 olas, 250 ml piena, 150 ml minerālūdens, sāli, 1 tēj.k. cukura, 160 g kviešu miltu, 2 ēd.k. olīveļļas, eļļu cepšanai, 100 g saldētu, sasaldētu spinātu, pildījumam – 100 g krēmsiera, 2 tēj.k. mārutku, 100 g kūpināta vai mazaļļa laša.

Kā pagatavot. Bļodā sajauc olas, pielej pienu un minerālūdeni (var arī parastu), pieber sāli un cukuru, iesijā miltus. Visu kārtīgi sajauc, lai veidojas vienmērīga masa. Beigās pieliek spinātus un pielej eļļu. Pannu sakarsē, ielej nedaudz eļļas, tad lej iekšā mīklu un cep pankūkas no abām pusēm. Taisa pildījumu – krēmsieram bļodiņā pieliek mārutkus un kārtīgi sajauc. Uz pankūkas uzsmērē krēmu, uzliek dažas šķēles laša un visu satin rullītī.

RAUDZĒTAS PROSAS PANKŪKAS

Vajadzēs: 220 g prosas, 750 ml ūdens, 12 g svaiga rauga, 750 ml piena, 3 ēd.k. cukura, 350 g kviešu miltu, 1 olu, sāli, 3 ēd.k. eļļas, eļļu cepšanai, 50 g sviesta.

Kā pagatavot. Prosu kārtīgi noskalo (to var darīt sietiņā zem ūdens krāna), pārlej ar ūdeni un vāra 30–40 minūtes, līdz mīksta. Pievieno raugu, pienu, cukuru un miltus. Sajauc pabiezu mīklu. Atstāj rūgt pāris stundu, dažas reizes apmaisot. Pēc tam pieliek olu, sāli un eļļu. Ja mīkla šķiet pārāk bieza, pielej ūdeni. Sakarsētā pannā ielej mazliet eļļas un cep pankūkas. Gatavas apsmērē ar kausētu sviestu, pasniedz ar saldām vai sāļām piedevām.

MANAS ATZIŅAS

Šajā rubrikā mūsdienu cilvēki, pabeidzot iesāktos teikumus, atklāj savas domas par dažādām vērtībām.

„Uzkrāso lūpas un dodies iekarot pasauli!”

VINETA BRŪDERE-SEDLIŅA, Kuldīgas novada sociālā dienesta darbiniece, kas strādā ar ģimenēm, labdarības organizācijas *Tabitas sirds* Kuldīgas nodaļas vadītāja

- ◆ Latvijā par vērtīgāko uzskatu cilvēkus. Kā sociālā darbiniece nemaz nevaru domāt citādāk.
- ◆ Latvijā man nepatīk rudens skrejošie, zemie, pelēkie mākoņi.
- ◆ Kuldīgā visvairāk iepriecina tas, ka te ir tādas vērtības,

kādu nav nekur citur, – Venta, rumba, neskaitāmie tiltiņi, akmens bruģis, sarkanie dakstiņu jumti un tā īpašā aura, kuru nevar vārdiem aprakstīt – var tikai sajūst.

◆ Kuldīgā visvairāk apbēdina brīži, kad pamanu, ka cilvēki šo pilsētu nenovērtē, piemēram, ielas un parkus piedražo ar atkritumiem, kaut tvertne ir netālu.

◆ Mana lielākā vēlēšanās ir tāda kā katrai mammai: lai bērniem viss izdodas. Esmu trīs bērnu māmiņa un vēlos, lai viņi sasniegt savus mērķus un piepilda sapņus.

◆ Man darbā vissvarīgākais ir saglabāt mieru. Pat vētras laikā.

◆ Ja būtu jāmaina nodarbošanās, es vēlētos būt stjuarte vai ārste, bet noteikti strādātu tādā profesijā, kurā jāpalīdz citiem.

◆ Mans dzīves moto... Man tie ir vairāki, bet viens ir modes mākslinieces Koko Šaneles izteiciens: „Ja jūties nomākta, uzkrāso lūpas un dodies iekarot pasauli!” Šo atziņu bieži cenšos nodot savām klientēm, kuras

cietušas dažādās dzīves vētrās.

◆ Noderīgākā mācība... Vec-tēvs, aizejot no šīs pasaules, mani pieaicināja pie savas gultas un teica: „Mācies, vienmēr mācies, jo tā tālu varēsi aiziet!” Šķiet, ka, pat nedomājot par vectēva pēdējiem vārdiem, vienmēr cenšos tā arī darīt – mācīties un augt.

◆ Ja būtu jānododas uz neapdzīvotu vietu, es izvēlētos salu kaut kur Indijas okeānā un noteikti līdzī ņemtu Bībeli un zīmuli.

◆ No saviem vecākiem esmu mantojusi mīlestību uz darbu un palīdzēšanu otram.

◆ Mani visvairāk iedvesmo mans dārzs: puķes, katrs krūms un koks, tas, ka varu vērot to visu augam un plaukstum.

◆ Pandēmijas laikā mācījos vairāk domāt par sevi, piestāt, aizdomāties par vērtībām, zaudējumiem un ieguvumiem. Daudz esmu izglītojies pati. Tieši šajā laikā visi iepazītinā gan saziņas vietni *Zoom*, gan citas tiešsaistes platformas. Patiesībā katrā krīzē nes daudz iespēju, tikai jāprot tās saskaņot un satvert.

Kā saudzēt, lai izdzīvotu, tomēr dzīvot?

Klimata pārmaiņas un vides degradācija Eiropai un pasaulei ir eksistenciāls drauds. Lai šīs problēmas mazinātu, iecerēts, ka zaļais kurss Eiropas Savienību (ES) pārveidos par modernu, resursu ziņā efektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku. Tajā plānots līdz 2050. gadam pielikt punktu siltumnīcefekta gāzu neto emisijai, ekonomikas izaugsmi atdalīt no resursu izmantošanas, novārtā neatstāt nevienu apgabalu un nevienu cilvēku. Vienlaikus tas būs veids, kā novērst Covid-19 pandēmijas sekas.

Lai kļūtu par pasaulē pirmo

Līdzšinējais uzdevums līdz 2030. gadam mazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju ir palielināts no 40% līdz 55%.

TIK DAUDZ NEIZCIRST

Tas darīts saskaņā ar Eiropas Komisijas jauno klimata, enerģētikas, transporta un nodokļu politiku un pērn apstiprinātajiem priekšlikumiem. Jauni oglekļa piesaistīšanas veidi varētu ļaut to mazināt pat par 57% salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Bez šāda uzdevuma izpildes jau tuvākajā laikā Eiropai neizdosies līdz 2050. gadam kļūt par pirmo klimatneitrālo pasaules daļu un ieviest zaļo kursu. Viens no svarīgiem nodomiem ir cīnīties pret globālo mežu izciršanu, izstrādājot jaunu, prasīgu stratēģiju, kurā būtu pienācīgi atzīta tā daudzfunkcionālā nozīme, kāda ir Eiropas mežiem, mežsaimniecībai un ilgtspējīgai darbībai cīņā pret klimata pārmaiņām un bioloģiskās daudzveidības zudumu.

LATVIJAS VIRZIENI

Savukārt dalībvalstīm, lai sasniegtu ES mērķus, jāveido savi enerģētikas un klimata plāni. Latvija noteikusi darbību šādās jomās: turpināt samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju un palielināt oglekļa dioksīda piesaisti, palielināt atjaunīgo* energoresursu īpatsvaru, uzlabot energoefektivitāti, garantēt enerģētisko drošību, uzturēt un uzlabot enerģijas tirgus infrastruktūru, uzlabot inovāciju ieviešanu, pētniecību un konkurētspēju.

LĪDZ AR JAUNU MĒRĶI

Īpaši uzsverts tas, ka vairāk jāizmanto resursi, kas atjaunojas paši. Tas arī mazinātu importu, tā vairojot valsts enerģētisko neatkarību. Savukārt pāreja uz enerģiju no šādiem resursiem varētu nodrošināt to, ka tā ir lētāka uzņēmumiem un iedzīvotājiem.

Nacionālais ilgtermiņa plānošanas dokuments stājies spēkā pirms vairāk nekā gada. Tā kā Eiropas Savienības līderi emisijas samazināšanai izvirzījuši jaunu mērķi un zaļajā kursā ambiciozāki uzdevumi noteikti mežsaimniecībai, Latvijai savs plāns būs jāpārskata. Vienlaikus jāņem vērā, ka koksne ir viens no galvenajiem atjaunīgajiem resursiem, kas tiek izmantoti siltumapgādē un rūpniecībā.

* Atjaunīgie – tādi, kas atjaunojas paši (pretēji atjaunojamajiem, kas kādam būtu jāatjauno)

Aizstāv koksnes izmantošanu

Eiropas Parlamenta deputāte Inese Vaidere vides komitejā iesniegusi grozījumus, kas aizstāvētu koksnes izmantošanu apkurei.

NEITRĀLS PROCESS

„Koksne ir Latvijai ļoti nozīmīgs atjaunīgās enerģijas avots, jo tas ir gan videi draudzīgs, gan plaši pieejams, turklāt apkurē to jau intensīvi lietojam. Jāpiebilst, ka koksnes biomasas izmantošana ir CO₂ neitrāla, jo koki augot piesaista gāzu emisiju. Tādēļ iestājos pret Eiropas Komisijas (EK) priekšlikumiem, kas koksnes izmantošanu enerģijas ieguvē ierobežotu,” skaidro deputāte.

KO PARĀDA CENU PIEAUGUMS

I.Vaidere norāda uz straujo energoresursu cenas lēcieni pēdējos mēnešos. Tas uzskatāmi parādījis, ka Eiropai un arī Latvijai nākotnē jāizmanto vēl vairāk

vietējo resursu. Latvijas gadījumā ļoti nozīmīga ir koksne. Kamēr dabasgāzes cena gada laikā augusi ļoti strauji, koksnei kā kurināmajam tas noticis krietni mazāk. „Tātad ražot enerģiju no videi draudzīgas biomasas nav tikai zaļi vien – tas ir arī izdevīgi. Turklāt tā mazinām atkarību no Krievijas gāzes un stiprinām savu drošību,” atgādina I.Vaidere.

Deputāte skaidro, ka EK ir ierosinājusi izmaiņas 2018. gada likumā, lai veicinātu atjaunīgās enerģijas izmantošanu. Kaut gan daļa no paredzētajām izmaiņām ir pozitīvas, koksnes izmantošanai enerģētiskā tiek piedāvāta arī virkne pārspīlētu ierobežojumu – par spīti tam, ka tas klasificēts kā resurss, kas atjaunojas. Piemēram, viens no EK priekšlikumiem, pret ko I.Vaidere iestājas, paredz visā ES vienotus noteikumus, kā koksnes biomasu jāizmanto, nosakot tā saukto kaskādes principu. Tāpat ir bažas, ka pat mazu

„Eiropas zaļais kurss jāievieš Latvijai izdevīgā veidā,” uzskata Eiropas Parlamenta deputāte Inese Vaidere.

mežu īpašniekiem tiks nevajadzīgi palielināta birokrātija.

NEVAR MEST PĀR VIENU KĀRTI

„Šādas izmaiņas koksnes izmantošanā neatbalstu, jo Eiropas Ko-

misija nav ņēmusi vērā dalībvalstu atšķirīgo situāciju,” skaidro I.Vaidere. „To parlamentā esmu uzsvērusi arī kolēģiem – Latvijā meži klāj vairāk nekā pusi valsts, kamēr, piemēram, Nīderlandē tie ir vien 10%. Skaidrs, ka virknē valstu koksne nav piemērots enerģijas avots, jo šo resursu vienkārši ir maz un tie jāargā. Savukārt Ziemeļeiropā koksne ir ne vien pieejama lielā apjomā, bet arī teju vienīgais atjaunīgais energoavots apkurei ziemā. Nav saprātīgi, ka visas valstis tiek mestas pār vienu kārti, jo katrā situācija ir atšķirīga. Turklāt mums atšķirībā no blīvi apdzīvotām valstīm ir daudz krūmāju, kuru izciršana atbrīvo vietu augstas kvalitātes kokiem un kas kalpo kā izejmateriāls enerģijas ražošanai. Protams, koksnes izmantošana vietējā ražošanā un apkurē ir jāveicina. Savukārt vairāk jāeksportē preces ar augstāku pievienoto vērtību.”

Kopējais patēriņš – mazāks

2020. gadā Latvijā atjaunīgie energoresursi izlietoti par 1,3% mazāk nekā iepriekš, bet tas saistīts ar patēriņa kopējo samazinājumu, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati.

KOKSNES ĪPATSVARS

Kopējais energoresursu patēriņš aizpērn bijuši 185 petadžouli (PJ) – par 6,1% mazāk nekā 2019. gadā. Atjaunojamo resursu patēriņš bijis 74,2 PJ, un tas ir aptuveni par petadžouli mazāk nekā pirms tam. Kurināmās koksnes īpatsvars bijuši 78,8% (2019. gadā – 82,2%), elektroenerģijas – 13,5%, biogāzei tas bijis nemainīgs (4,6%). Biodegvielai un citiem energoresur-

siem – attiecīgi 2,8% un 0,3%.

PIEAUDZIS EKSPORTS

Piecos gados (2016.–2020. gads) kurināmās koksnes lietošana par 7,8% palielinājusies, bet 2020. gadā – par 5,5% samazinājusies. Vairāk nekā iepriekš eksportētas koksnes granulas (40,4 PJ, pieaugums – 3,3%). Arī kopumā granulā eksports palielinājies, un to veicinājusi izejmateriālu pieejamība un globālā tendence vairāk lietot atjaunīgos resursus.

AR KO SILDĀMIES

Lielākais koksnes lietotājs apkurē ir pārveidošanas sektors* – piecos gados par 16,4% vairāk.

Novērota tendence, ka pieaug no saules kolektoriem saražotais siltums. Tāpat māsaimniecībās ir izmaiņas koksnes veidu izvēlē, piemēram, 2015. gadā vairāk lietotas granulas nekā briketes, bet 2020. gadā gluži pretēji: granulas par 10% mazāk, briketes – par 18% vairāk. Malkas patēriņš ģimenēs palicis gandrīz nemainīgs (vien par 0,2% mazāk).

DEGVIELA UN ELEKTRĪBA

Rūpniecībā un būvniecībā visvairāk koksne apkurē izmantota koka izstrādājumu ražošanā, 2020. gadā patērējot 14,5 PJ jeb 91,4% no kopējā apjoma.

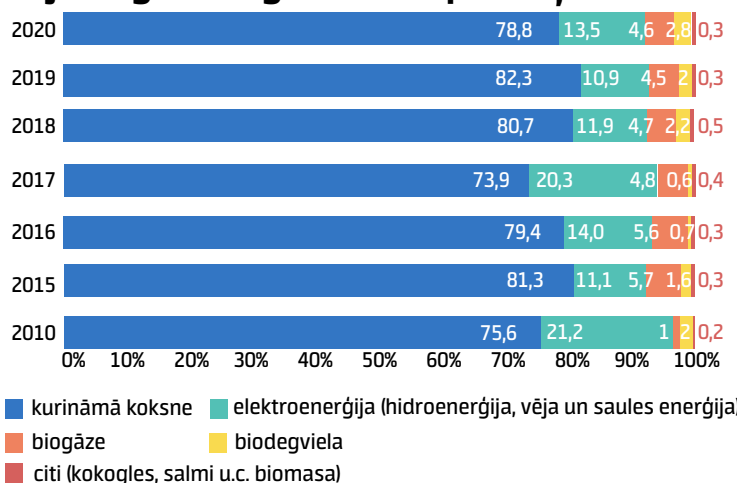
To, ka transportā vairāk izmantota biodegviela, ietekmējušas

izmaiņas likumos, minimālo piejaukumu dīzeļdegvielai palielinot no 5% līdz 7% un 95. markas benzīnam – līdz 10%.

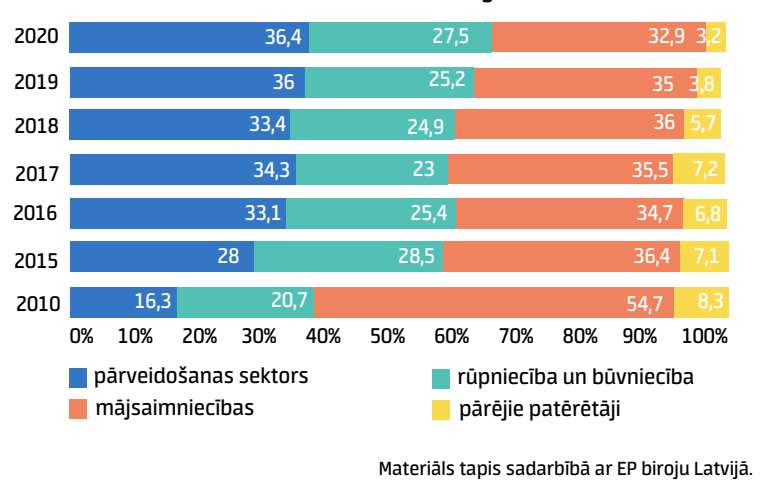
Aizpērn transportā samazinājās patēriņš elektrībai, kaut tad tā vēl nebija tik dārga kā šobrīd. To ietekmēja Covid-19 ierobežojumi, kuru dēļ uz laiku tika atcelta daļa vilcienu reisu. Savukārt autotransportā tās patēriņš 2020. gadā bija par 2,1% lielāks nekā gadu iepriekš. Koģenerācijas stacijās saražots 2940 gigavattstundu elektrības (vairāk nekā iepriekš), no tā 29,4% – biogāzes un biomasas stacijās.

* Pārveidošanas sektors – energoresursi izmantoti elektrības un siltuma, arī kūdras briekšu un kokogļu ražošanai.

Atjaunīgo energoresursu patēriņš

Koksnes izmantošana Latvijā

Augļudārzā un siltumnīcā

Ziema tuvojas beigām, un ir pēdējais brīdis pārskatīt augļudārzu un novērst postījumus, ja tādi radušies. Savukārt dārzenū un puķu stādu audzētājiem jāgādā par kārtību un drošību siltumnīcā. Iesaka Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas biroja augkopības speciālists Edgars Cirša.

Lielākajai daļai sēklu gaismu nevajag, tomēr ir tādas, kuras nav vēlams ar augsni apbērt, jo tumsā tās nesadīgs.

Neretinātiem gurķu stādiem apakšā digļlapas ir dzeltenas, un arī istās tādas kļūst, jo trūkst gaismas.

KOKIEM – MIZA, UPENĒM – PUMPURI

Augļudārzs jāapskata regulāri, īpaši jaunie kociņi, un jāpārbauda, vai tiem nav aprauzta miza. Tas jādara arī tad, ja dārzam apkārt ir žogs un šķiet, ka neviens dzīvnieks tur nav varējis iekļūt. Bojātu kociņa mizu vēlams noziest ar potziedi, lai stumbrs tiktu pasargāts no dažādiem ārējās vides faktoriem: vēja, lietus, kaitēkļiem un sēnīšu slimību ierosinātājiem.

Upeņu audzētājiem jāpārbauda, vai ogulājos nav iemitinājusies upeņu pumpuru ērce. Uz bojājumiem norāda tas, ka pumpuri uzbrieduši 10 mm diametrā. Ja tādi uz dzinumiem pamanīti, tad zars ar bojātajiem pumpuriem jāizgriež arī un jāiznīcina. To nedrīkst atlikt uz pavasari, jo, pumpuriem plaukstot, ērcītes sāk līst ārā un izplatīties pa stādījumu.

SĀK AR DEZINFEKCIJU

Siltumnīcas kārtošana jāsāk ar inventāra (podīņu, šķēru, nažu utt.) un pašas siltumnīcas dezinfekciju. Inventāra mazgāšanai un dezinficēšanai var izmantot 3% ūdeņraža peroksīdu. Der arī ziepes vai cits tīrīšanas līdzeklis. Svarīgi, ka ziepēm jābūt tīrām, kārtīgi nomazgātām pēc lietošanas citur, citādi tās var negatīvi ietekmēt augus.

Ir dažādi līdzekļi, ko izmanto siltumnīcai. Izvēloties jāņem vērā tās konstrukcija. Ja tā ir no koka, tad der antiseptiķi: vara sulfāts, sērs, *Menno Florades* (speciāls dezinfekcijas līdzeklis dārzkopībai), slāpekļskābe, fosforskābe, ūdeņraža peroksīds. Ja ir dzelzs konstrukcija, tad atse-

višķi līdzekļi nav vēlami, jo tie var veicināt bojāšanos. Izmanto *Menno Florades*, slāpekļskābi, fosforskābi, ūdeņraža peroksīdu.

KAD IR SILTI

Siltumnīcā var sēt, piķēt un stādus stādīt tad, kad ir pietiekams siltums. Ja ir apkure, saimnieks darbu var plānot pats. Ja apkures nav, visticamāk, siltumnīca būs sasīlusi maijā. Arī tad, ja temperatūru var nodrošināt, nav ieteicams sākt agrāk par februāra beigām, jo vēl ir maz gaismas un augi var sākt stīdēt. Lielie audzētāji parasti sāk jau martā, jo iemanījušies nodrošināt gan gaismu, gan siltumu. Šobrīd stādus izdevīgāk ir pirkt, jo tā ir lētāk nekā izaudzēt pašam, kad tik ļoti augušas energoresursu izmaksas.

DZIĻI NEVAJAG

Sēklu sadīgšanai vajadzīgs mitrums un temperatūra, kas nav zemāka par 20–25°C, jo ir tādas sēklas, kas sadīgs, bet lēnāk, kā arī tādas, kas nedīgs vispār. Lielākajai daļai gaisma nav nepieciešama. Tomēr ir tādas, kam gaisma ļoti svarīga, piemēram, verbenas sēklas, kaut gan lielas, nedrīkst apbērt ar augsni. Tās sēj kūdrā vai komposta augsnē, var izmantot gatavos maisījumus. Jāsēj divu trīs sēklu biežumā, tas ir, ja sēkla ir 1 cm liela, tad augsnē tā jāliek 2–3 cm dziļumā. Ļoti smalkas sēkliņas (piemēram, begoniju, kas ir kā putekļi) labāk ar augsni neapbērt. Kamēr nav sadīgušas, nedrīkst augsni iekaltēt. Tas ir ļoti svarīgi tām sēkliņām, kas netiek apbēr-

Ja laikus neizpiķē, saknes podiņu pietīklo, un, stādus atdalot, tās tiek brutāli saplēstas. Izstādot laukā, vēlams nedaudz paspaidīt malas un sakni izkustināt, lai tā pļestos platumā.

Ogulāju bojā upeņu ērce, un pumpuri tad uzbriest līdz 10 mm diametrā – ja to uz dzinumiem pamana, tad tāds zars nekavējoties jāizgriež un jāiznīcina.

tas, jo augsnes virskārta apžūst pirmā. Lai neiekalstu, podiņam vai kastītei pa virsu var uzlikt stiklu vai plēvi, bet, sēklām sadīgstot, jānoņem nost.

VAJADZĒS IZPIĶĒT

Sējot sēkliņas kasetēs un kastītēs, pēc sadīgšanas augi būs jāizpiķē, lai vairāk vietas. Piķē pa podiņiem vai izstāda ārā uz lauka. To dara tad, kad atīstās īsta lapa. No sākuma varētu šķist, ka tas ir lieks darbs, bet lielākajai daļai augu patīk, ja tie tiek pārstādīti, jo tajā brīdī netieši tiek skarta sakne. Ja tā ir ļoti gara, drīkst galu nokniebt, tā veicinot kuplāku saknes augšanu. Piķējot jāņem vērā, ka sistēma būs satīklojusi, un, stādus atdalot, nav labi saknes saplēst. Šādu piesaknotu

Sagatavojsi Daina Tāfelberga
Edgara Ciršas arhiva foto

Lai izlemtu, kad sākt nodrošināt siltumu, ir jāsaprot, ko vēlas audzēt. Augi iedalās trīs grupās atkarībā no veģetācijas perioda ilguma.

Periodi pazīstamākajām ģintīm, ko audzē mūsu dārzkopji

GARŠ

Tomātiem, paprikai, selerijai, heliotropiem, dārza neļķēm, lobelijām, salvijai.

VIDĒJS

Gurķiem, ķirbjem, kabačiem, pētersīļiem, salātiem, agerātiem, lauvmutītēm, asterēm, celozijām, Ķīnas neļķēm, kohijām, limonijām, puķu tabakai, petūnijām, rudbekijām, verbenām.

ĪSS

Amarantiem, kliņģerītēm, rudzupuķēm, brūnactiņām, ģipsenēm, zaķa līpām, lobulārijām, lupiņām, magonēm.

podīņu izstādot ārā, vēlams tā malas nedaudz paspaidīt un sakni izkustināt, citādi tā būs slinka, lai izplestos. To nedrīkst darīt ķirbju dzimtas augiem. Ja tiek sēts kastītēs, tad tas aizņem mazāku vietu un var apsildīt tikai daļu no lielās siltumnīcas.

Pēc tam, kad augi sadīguši, temperatūra drīkst būt zemāka par 20°C. Sējot podiņos, aizņemta būs lielāka vieta, toties augus var audzēt diezgan ilgi un palielus. Vēl atšķirība tā, ka podiņi ir katrs atsevišķi (kasetē ir vairāki desmiti mazu podiņu kopā) un tos var izvietot tā, lai labāka gaisma. Ieteicams uzreiz podiņos sēt ķirbju dzimtas augus (gurķus, kabačus, ķirbjus u.c.), jo tiem nepatīk, ka tos piķē un traumē sakni.

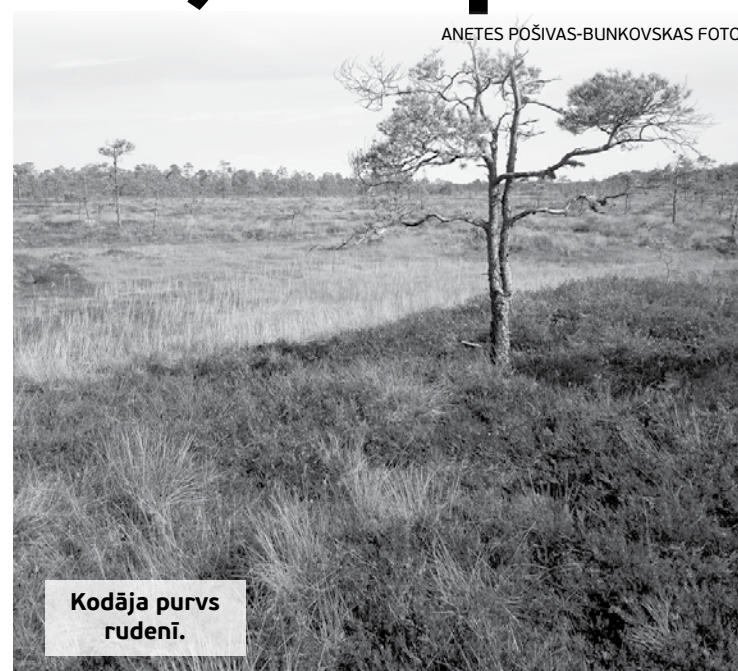
PURVI.

Maz zināmi, neiepazīti

Purvi ir nozīmīga Latvijas ainavas sastāvdaļa un sastopami visā Latvijas teritorijā. Purvi aizņem aptuveni 5% teritorijas (platības ar kūdras slāni ir lielākas, ap 10%, taču ne visas uzskatāmas par purviem), bet tiem ir liela nozīme dabas daudzveidības saglabāšanā. Lielākie purvi ir valsts īpašums, tos apsaimnieko Dabas aizsardzības pārvalde vai AS "Latvijas valsts meži", mazie purvi bieži vien ir privātīpašumā. Gandrīz visi augstie un pārejas purvi ir Eiropas un Latvijas aizsargājami biotopi.

Saklaura purvs pavasarī.

Kodāja purvs rudenī.

ANETES POŠIVAS-BUNKOVSKAS FOTO

Viss ūdens paliek turpat

"Austrumlatvijā ir vairāk purvu nekā Rietumlatvijā. Lieli masīvi ir Ziemeļaustrumlatvijā (Teiči, Lubāna mitrājs un citi), tad gar Igaunijas robežu ir lieli masīvi, Kurzemē Stiklu purvu apkārtnē, Ķemeru. Rietumu un austrumu purvi atšķiras gan pēc izskata, gan ar augu valsti," stāsta dabas eksperte Anete Pošiva-Bunkovska. Viņa skaidro, ka ir dažādas purva definīcijas. Fiziogēogrāfiskā izpratnē – vieta, kas pastāvīgi ir mitra un tajā krājas kūdra. Purvs kā biotops var būt zāļu, pārejas vai augstais.

"Visiem purviem kopīgais – tie ir mitri. Vēsturiski purvi aizņēmuši lielas teritorijas, jo tie ir veidojušies pēcdeduslaikmetā reljefa pazeminājumos, kuros sākotnēji bija ūdenstilpes. Tās pamazām aizauga, un izveidojās purvi. Parasti purvs ietekmē hidroloģisko režīmu plašākā teritorijā. Lai iegūtu lauksaimniecības zemi un arī kūdru (sākotnēji – kurināmajam), cilvēki mēģinājuši nosusināt purvus. Jau 19. gadsimtā raka grāvjus lauksaimniecības zemēs, tad Latvijas brīvvalsts laikā sāka nosusināt mežus un purvus. Sekoja plaša padomju laika meliorācija, arī purvainajos mežos, lai palielinātu koksnes ražu. Šodien Latvijā nav neviena purva, kuru nebūtu skārusi meliorācija. Nosusinot mežus blakus purvam, tas ietekmē purvu, jo ātrāk noskrien ūdens. Purva būtība – viss ūdens, ko tas saņem, tur arī paliek, pamazām iztvaiko vai lēnām notek. Meliorācija ūdeni ātri novada. Hidroloģiskie monitoringi parāda, ka pēc lietus purvā ūdens līmenis strauji paceļas un tikpat ātri nokrīt. Purvam sausums ir nedabisks stāvoklis, sākas kūd-

UZZIŅAI

Purvus apdraud izmantošana kūdras ieguvei, nosusināšana, eitrofikācija un ugunsgrēki.

ras mineralizācija, tā vairs nav slapja un pārvēršas par augsni. Mineralizācija atbrīvo slāpekli, un mainās augu valsts. Augsto purvu nomalēs sāk augt priedes, tās ir lielas platības ar jauniem purvainiem mežiem, kas no bioloģiskā viedokļa nav tik vērtīgas. Starp priedēm mēdz saaugt arī egles. Šādas audzes negatīvi ietekmē medņu riestu, jo tiem vajadzīgi klajumi," stāsta dabas eksperte.

Veselība uztrauc

"Apsekojot purvus, tiek vērtēts to mikroreljefs – vai ir akači, slīkšņas, lāmas, vai augu purva priedes, kāda ir augu valsts. Augstajā purvā aug sfagnu sūnas, to sugu ir daudz, un katra atklāj purva veselību. Ieejot susinātā purvā, ja arī zem kājām šļakst ūdens, sūnas norāda, ka tas patiesībā ir sauss. Mikroreljefs un augu valsts pastāsta, kā purvs jūtas. Vēl arī dzīvnieku un putnu sugas, kas te dzīvo," stāsta A. Pošiva-Bunkovska.

Viens grāvis var ietekmēt lielu platību. Ilgstoši nosusināts augstais purvs izlīdzinās, aizaug ar viršiem, slīkkrūmiem, zilenēm, samazinās ainavas daudzveidība. Neietekmētos zāļu un pārejas purvos savukārt aug sūnas un grīšļi. Vēsturiski tos plāva, veda ārā sienu. Tad purvā saglabājās augu daudzveidība, nevarēja saaugt krūmi. Ja purvu neapsaimnieko un vēl ir susināšanas ietekme, tad tādi purvi aizaug ar kokiem un krūmiem, zaudējot bioloģisko daudzveid-

bu, tai skaitā krāšņās orhidejas. Parasti tie ir nelieli purvi. Izcilākās vietas mūsdienās cenšas papļaut, lai saglabātu, piemēram, rīkojot talkas Ķemeru zāļu purvos.

Kūdra – purva bagātība

Domājot par purviem, visbiežāk tie saistās ar kūdru, jo tā vajadzīga dārziem, siltumnīcām. Pēc Latvijas Kūdras asociācijas datiem, purvu platība Latvijā ir 645 100 ha, kūdras izstrāde notiek 4% no purvu platības. "Eiropā jau sāk atteikties no kūdras izmantošanas lauksaimniecībā, dārzkopībā, tāpēc, ka nevar iegūt kūdru, neiznīcinot dabas vērtības. Protams, ir saimnieciskās intereses, bet jāmeklē risinājumi, alternatīvas, jedomā uz priekšu," saka dabas eksperte. Purvos, kur vēsturiski sāka kūdras ieguve, tā turpinās. Ja kāds iecerējis sākt apgūt kādu jaunu purvu, parasti sabiedrība ieblīst. Ikvienš neskats augstais purvs, kas derīgs kūdras ieguvei, ir Eiropas nozīmes biotops. Ja purvs ir liels, tad arī labākas kvalitātes, jo tam vieglāk uzturēt dabisko daudzveidību. Lai sāktu kūdras izstrādi, purvs vispirms ir jānosusina. Ja arī pēc tam mēģina to atjaunot, viss notiek ļoti lēni. Purvs aug par pāris milimetriem gadā.

"Purvs ir sūklis, kas sakrāj ūdeni un pēc tam to pamazām atdod. Tas ir apdrošināšanas polise, kas nodrošinās ūdeni sausā laikā. Dzīvojam klimatiskajā zonā, kur nokrišņu ir vairāk, nekā tie spēj iztvaikot, taču redzam, ka pēdējās vasarās ūdens sāk pietrūkt, un tā būs aizvien biežāk. Lietusgāzes, tad sausums, ūdens ātri pa grāvjiem aizskrien uz jūru. Mitrājs spēj

ūdeni saglabāt un turpina ar to nodrošināt. Purvos ir sava ekosistēma. Tajos var izdzīvot tikai tie, kas spēj paciest ekstremālos apstākļus," stāsta dabas eksperte un atgādina, ka katra mitraine aiztur daļu organisko vielu, kas nonākušas dabā cilvēka darbības dēļ, un tas ir arī purvu ieguldījums, lai Baltijas jūrā būtu mencas. Dabā viss ir saistīts.

Iepazīt, bet nedomāt

Vairums cilvēku purvu redz tikai ogošanas laikā. Ir tādi, kam purvi nepatīk, jo līdz tam nav viegli aizkļūt, pa purvu grūti paiet. Arī vēsturiski purvs bijis tukšā vieta, kas saimniekošanā nav noderīgs. "Ir jāapmeklē vairāki purvi, lai iepazītu to daudzveidību. Tie ir tik dažādi," saka A. Pošiva-Bunkovska. Viņa darba gaitās pabijusi daudzos purvos, tos iepazīsusi. Dabas eksperte atgādina, ka Latvijā ir ierīkotas daudzas purvu takas, kur var droši pastaigāties.

Viņa vērtē, ka ogotāji, sēņotāji ne pārāk traucē tos, kas purvā dzīvo. Dzērveņu laikā putnu ligzdošana ir beigusies. Taču to nevar teikt par dabas mīļotājiem. Pēdējā laikā ir populāri rīkot pārgājienu pa purviem. "Ieskatoties piedāvātajos maršrutos, redzams, ka ne viens vien ved gar putnu ligzdošanas vietām, ietiecas mikrolieģumos. Rīkotāji nav iedomājušies sazināties ar Dabas aizsardzības pārvaldi vai "Latvijas valsts mežiem", lai painteresētos, vai tur drīkst iet un cik lielā pulkā. Organizētājiem ir jāpadomā, kur un cik lielu grupu ved. Liela daļa purvu ir dabas liegumi, tiem ir zonējums, individuālie aizsardzības noteikumi, kurus var atrast Dabas aizsardzības pārvaldes mājaslapā. Pēc

tam internetā bildēs rāda, cik tur skaisti, tā mudinot turp doties nākamās. Pārgājienu rīkotājiem līdz šim pievērsta maza uzmanība. Tā dabu var nomīlēt, īpaši putnu ligzdošanas laikā. Var radīt neatgriezenisku kaitējumu dabai. Piemēram, klinšu ērglis ir tramīgs putns, var pietikt ar gājēju grupu, kas noiet gar ligzdu, un izjaukt ligzdošanu. Daba ir jāmīl, jāiepazīst, bet arī jāzina, kā rīkoties, lai nenodarītu pāri," viedokli pauž dabas eksperte. Protams, pēc gājējiem paliek pēdas, veidojas takas; augstajiem purviem tas nav tāds kaitējums atšķirībā no kaļķainajiem zāļu purviem. Nezinātājs var uzkāpt kādai retai sugai, izbradāt, tā iznīcinot.

Arī ogotāji un sēņotāji ne vienmēr ir bez vainas. Lai neapmaldītos, viņi mēdz atstāt zīmes, ko var redzēt pa gabalu. Savdabīgākais, ko redzējis Anete, – sarkans galdauts starp priedēm Cenas tīrelī. Vēl arī plastmasas maisiņi, pudeles. "Purvā var viegli apmaldīties, sevišķi pelēkā laikā. Arī pašai gadījies. Tagad jau nav problēmu, telefonā var lejuplādēt karti, nav jāatstāj kokos pudeles, lai atrastu ceļu mājup. Visdrošāk iet divatā un vēl – nekāpt uz gaiši zaļām sūnām, tur apakšā ir slīkšņa," padomu dod dabas eksperte un atgādina, ka purvi ir Latvijas bagātība un tie jāiepazīst saudzējot.

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds" un reģionālās izdevniecības.

NOVADI ZAĻO

Ziemeļu upespērlene (*Margaritifera margaritifera*) ir uz izmiršanas robežas, tāpēc šogad “Gada gliemja” kārtā to iecēlusi Latvijas Malakologu biedrība, bet par izaicinājumiem sugas saglabāšanā plašāk stāsta pētniece, Latvijas Universitātes muzeja zooloģijas nozares krājumu glabātāja Mudīte Rudzīte. Viņa par upespērlenēm tur īpašu rūpi jau vairāk nekā 20 gadus.

Tikai četrās vietās

Eiropā dzīvotspējīgas upespērlieņu populācijas pašlaik pastāv vēl tikai Skandināvijas, Īrijas un Bavārijas/Cehijas kalnu upēs. Latvijā ir apzinātas vien četras ziemeļu upespērlieņu atradnes, dabas liegumi, kuru konkrēta atrašanās vieta – drošs paliek nedrošs – gan netiek atklāta plašākai publikai. Tur mīt vēl tie reti eksemplāri, gliemenes – seniores, kuru vecums, kā spriež pētnieki, varētu būt 40 līdz 100 gadu robežās. Interesanti, ka gliemeņu dzīves ilgumu var noteikt līdzīgi kā kokam gadskārtas. “Uz gliemeņu čaulām var redzēt līnijas, kas izliecoties iet paralēli čaulas malai. Ziemā tās neaug, jo gliemenes guļ, bet vasarās, esot aktīvām, viņas paaudzē uz priekšu arī savas čaulas. Jaunām esot, tie var būt pat pāris milimetri ik vasaru, bet tad šis process nobremzējas – veidojas pavisam plānas kārtiņas uz čaulas malas, ko reizēm pat tā īsti saskaitīt vairs nevar. Tad jāskatās čaulas slīpējums,” gliemeņu vecuma noteikšanas procedūru skaidro pētniece un piebilst, ka vēra ņemamu, cienījamu vecumu upespērlenes sasniedz, pateicoties savam izteikti mierīgajam dzīvesveidam: “Gliemenes apdzīvo tā sauktās oligotrofās upes jeb ūdeņus, kur ir auksts, tīrs ūdens un neveidojas dūņas. Attiecīgi ūdenī ir maz barības vielu, ar ko gliemenēm jāiztiek. Līdz ar to tām ir ļoti lēna vielmaiņa. Diez ko kustīgas tās arī nav – gliemenes ir filtrētājas, kas, ja viņas netraucē, parasti tā arī sēž vienā vietā.” Patiesībā, tikai pateicoties šai īpašībai – ilgajai dzīvošanai –, vēl varam runāt par Latvijas upespērlieņu populāciju. Jaunās paaudzes – praktiski nav.

Piemērotu sēklīti meklējot

Kāpēc tas tā? Visticamāk, tas ir vairāku iemeslu kopums, taču galvenais tomēr ir ūdeņu piesārņojums, pret kuru īpaši jutīgas ir

INTERESANTI

■ Vēsturnieki stāsta, ka Vācijā bijuši pērļu meklēšanas meistari, kas ar mazām standziņām pratuši gliemenes vākus pavērt, paskatīties, vai tajā ir pērle. Ja nav, tad dzīvu gliemeni var ielaist ūdenī atpakaļ. Nepratēji griež gliemeni vaļā ar nazi, un tad tā iet bojā, lai gan visbiežāk izrādās, ka nekādas pērles tajā nav. Diemžēl tā noticis arī Latvijā Zviedrijas un Krievijas pārvaldības laikā. Varētu uzskatīt, ka Latvijas pērļu resursi tika izlaupīti, jo ir daudz rakstītu liecību par to, ka 18.–19. gadsimtā varēja iegūt pērles.

AVOTS: DABASDATI.LV

tieši mazās gliemenītes. “Esam izpētījuši visu attīstības ciklu. Gliemenes iznērš kāpurus – glohīdijus. Tam vispirms ir vajadzīga saimniekzivs, pie kuras jaunām pieķēries, vienas ziemas laikā tas izaug par gliemenīti un nokrīt. Tad pa straumi tai ir jānonāk vietā, kur ir gliemenei piemēroti dzīves apstākļi. Bet, ja mums upē pietiekamā daudzumā nav tīru, nesadūļoju smiltsgrants sēkļu, tad tā iet bojā, jo dūņās tā nespēj izdzīvot. Proti, pirmos piecus sešus gadus gliemenītes dzīvo, ierakušās smiltīs pāris centimetru dziļumā, un pārtiek tikai no tā, ko atnes caur smilti tekošais ūdens. Tas izklausās pat neticami, jo barības vielu, protams, ir ļoti maz. Bet, ja ir dūņas, nekā cauri tām netiek!” skaidro M. Rudzīte.

Neskaitot piemērotu dzīvesvietu trūkumu, gliemeņu izdzīvošanas iespējas samazina arī saimniekzivju retā sastopamība. Proti, upespērlieņu kāpuri mēdz attīstīties uz lašu, taimiņu un strauta foreļu jaunām. Diemžēl šis zivis iecienījuši maluzvejnīki, tāpēc iespēja, ka zivis īstajā laikā un vietā gliemenei un tās kāpuram garām tiešām aizpeldēs, kļuvusi par reti iespējamu veiksmi.

Pacietīgs un laukietilpīgs darbs

Citviet Eiropā ir meklējuši radošus risinājumus, kā šīs apdraudētās sugas populāciju atjaunot un papildināt, lielākoties – piesaistot zivjraudzētavas, kur dzīves apstākļi mēdz būt gliemenītēm piemēroti. “Metodes ir dažādas, taču arī – noteikti nav tā, ka ar darbu vienā audzētavā mēs varētu pilnu upi gliemenēm pieaudzēt. Tas ir lēni, pakāpeniski, no gada uz gadu, kā rezultātā dažus eksemplārus dabā varbūt varam

Gliemeņu lēnīgā eksistence

Bioloģijas doktore Mudīte Rudzīte izrāda ziemeļu upespērlenes paraugus. Šo kolekciju ievācis Reinis Kampe laikā no 1927. līdz 1939. gadam. Latvijas Universitātes muzejā atrodamajā kolekcijā ir 107 čaulu eksemplāri, kas izvietoti piecās kastēs, pieci no tiem aplūkojami ekspozīcijā.

arī palaist,” skaidro pētniece. Šādi projekti ir laikietilpīgi un attiecīgi – arī dārgi, kas interesē kādam iesaistīties bieži vien samazina līdz minimumam... Katrā gadījumā Latvijā to iedzīvināt līdz šim nav izdevies, kaut pētnieki cerības nav atmetuši, piebilst M. Rudzīte. Paralēli gan jādomā ne tikai par gliemenīšu audzēšanu, bet jāstrādā, lai arī izveidotu tām piemērotu dzīves vietu. “Ir jāatrod labākā vieta konkrētos upju posmos, kur jāiekārto grunts, akmeņi un smilts, visticamāk, papildus jāieber grants, lai izveidotu gliemenēm piemērotu dzīvotni jeb mikrobiotopu. Un tad viņas arī šajos posmos var izlaist tālākai dzīvei. Piemēram, Somijā ir iedzīvināts projekts, ka gliemenītes zivjraudzētavā audzē vēl ilgāk, ieberot smiltis turpat baseinā, un tad nu gaidot, kas notiks tālāk. Savukārt vācieši izmēģina metodi, kur, pirms izlaist zivju mazuļus, tos saliek traukā kopā ar gliemeņu kāpuriem un tad tikai palaiž upē. Tas tādēļ, ka varbūtība kāpuram satikt savu zivi brīvā dabā tomēr ir samērā maza. Būtībā visos posmos, attīstības stadijās tā izdošanās varbūtība ir neliela,” par sarežģījumiem gliemeņu nākotnes iz-

Pērn ziemeļu upespērlene, kas ir izmirstoša suga gan Latvijā, gan Eiropā, gan pasaulē, tika iemūžināta īpašā pastmarkā. Bet Latvijas Universitātes muzejā skatāma virtuāla izstāde, ka veltīta šim gliemim.

redzēs atgādina pētniece. Tomēr veiksmes gadījumā – ja gliemenītēm izdodas noteiktos gadus nodzīvot ērtajā upes straujtecēs sēklītī, tās izrokas jau grunts virs pusē, izbāž sifonus ūdens straujmē, un tad to izdzīvošanai jau ir lielākas iespējas, jo pieaugušās gliemenes ir mazāk jutīgas pret piesārņojumu.

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA “Kurzemes Vārds” un reģionālās izdevniecības.

NEDĒLAS VIEŠNA

„Kustībā ir dzīvība”

Par to pārlicinājusies INA TRAMA, Kuldīgas slimnīcas rehabilitācijas nodaļas masiere. Vēl viņa ir sertificēta veselības sporta speciāliste, nodarbojas ar jogu, dodas pārgājienos, ir beigusi arī vokālās mūzikas klasi Ventspils mūzikas vidusskolā, bet pandēmijas laikā iestājusies Zemessardzē un vēlas kļūt par kara mediķi.

Kāda ir tava ikdiena?

Ikdienā pārsvarā strādāju par masieri rehabilitācijas nodaļā. Pirmdienās, piektdienās Ventspils olimpiskajā centrā esmu veselības sporta speciāliste – mūsdienās to vairāk dēvē par fitnesa treneri. Fitnesa treniņš ir plašs jēdziens: es vairāk skatos, lai cilvēks nenodara sev pāri, lai vingrinājumus izpilda pareizi. Agrāk Ventspilī man bija pašai sava studija, bet pandēmijas dēļ tās darbs apstājās.

Vai tu trenē tikai sievietes?

Jā, jo viņas vairāk vēlas vingrot (smejas). Arī tagad ir aktīvākas, jo pandēmijas laikā, kad klātienē nodarbības nenotika, mājās nav varējušas saņemt vingrot vienatnē. Patiesībā ir pagodinājums, kad klientes pasaka: viņām svarīgi, ka esmu nodarbībā klāt.

Vai strādāji arī tiešsaistē?

Mēģināju. Kādu laiku tā arī vingrojām. Attālinātā variantā neredzu, vai vingrinājums tiek izpildīts pareizi. Cilvēks pēc dabas ir slinks, un datora ekrānā to nevar izkontrolēt. Beigās sapratu, ka vingrošana tiešsaistē nav domāta man, un pārtraucu. Meitenes bija spiestas meklēt ko citu. Piedāvājumi internetā tajā brīdī sprāga no visām pusēm. Lai sevi pasniegtu tur, vajag ko tādu, kā nav nevienam. Un, lai to izdarītu, – tas prasa nenormālu laiku. Man tā nebija. Šodien esam ļoti digitalizēti. Bet man vajag sajust klātesamību, gūt atgriezenisko saiti, redzēt cilvēka seju.

Masāžas pozitīvie efekti:

- mazina stresu un nemieru, uzlabo pašsajūtu, stabilizē nervu sistēmu;
- mazina sāpes, nogurumu, saspringumu;
- novērš mazkustības izraisītas galvassāpes;
- uzlabo vielmaiņu, ādas tonusu, elastību;
- veicina limfēci, venozo un arteriālo asins cirkulāciju;
- palīdz dažādās locītavu slimībās, hroniskās sāpēs;
- veicina tievšānu, kļedē tauku uzkrāšanos;
- uzlabo stāju;
- normalizē muskuļu tonusu, uzlabo locītavu kustību apjomu un saišu sistēmas darbību;
- pozitīvi iespaido gremošanu,
- paaugstina imunitāti.

Cik reizu nedēļā vajadzētu vingrot?

Ar divām ir par maz, vislabākais variants – trīs. Arī ar vingrošanu jābūt uzmanīgam – nevajag pārforēt, bet arī slinkot nevajag. Protams, ir ļoti centīgas meitenes.

Kādas kļūdas vingrojot visbiežāk tiek pieļautas?

Ļoti bieži sievietēm vajag tā, lai to treniņu jūt. Bet katru nodarbību tādu nevajag. Ne visi, bet ir tādi treneri, kuri izstrādā programmas, kurās klientes izdzen. Viņām strauji krītas svārs, jo organisms tiek dzīts uz pilnu klapī. Kas notiek pēc tam? Sāp mugura, ceļi, vēl citas vainas parādās. Beigās viss atnāk atpakaļ dubultā, jo vairs nevar skriet vai izpildīt citas fiziskās aktivitātes. Nodarbības jābūt mērenībai: viens treniņš viegls, otrs – vidējas intensitātes. Ķermenim vajag atjaunoties.

Bet cik bieži vajag masāžu?

To arī nevajag katru dienu. Ķermenim jāatpūšas. Vēl jāskatās, vai masāža ir sportistam vai parastam cilvēkam. Pie masiera noteikti jānāk tad, ja ir sēdošs darbs, mazkustīgs dzīvesveids, bezmiegs, sagurums, stīvuma sajūta vai diskomforts muskuļos, dažādu miofasciālo* sāpju sindroms. Sportistiem masāža jāapmeklē regulāri, lai muskuļi spētu izvadīt vielmaiņas galaproduktus.

Masāžā uz audiem tiek vērsti ārējs spēks, un nereti pēc tās ir sajūtas kā pēc fiziskas aktivitātes. Turklāt tiek aktivizēti labsajūtas hormoni – dopamīns un serotonīns, kuri samazina stresa hormonu – kortizola un norepinefrīna – līmeni. Tāpat, atbrīvojot miofasciālos savilkumus un saspringtos muskuļus, pazūd sāpes.

Es neesmu kā tajā teicienā *kurpnieks bez kurpēm* – pati reizi nedēļā eju masēt, lai pēc tam varu palīdzēt citiem, lai darbā nebūtu saguruma. Man svarīga ir kvalitāte.

Tuvojas pavasaris. Kādi būtu ieteikumi labākai pašsajūtai un arī izskatam?

Iet uz darbu kājām un dzert ūdeni – izpildot šos divus noteikumus, nevar nodarīt sev pāri. Bieži cilvēks pārforē, sākot uzreiz skriet. Vispirms jāpadomā, vai to vajag uzreiz. Pirms es sāku skriet, soļo-

Vingrošanas brīdī.

„Kustēties ir svarīgi, bet masāžu var pielīdzināt pašvai vingrošanai,” saka veselības sporta trenere un masiere Ina Trama.

ju ātrā gaitā. Desmit tūkstoši soļu ir aptuveni septiņi kilometri. Tie jānoiet vienā piegājienā – nevis čatojot telefonā, bet tempā, un tad to pakāpeniski paātrina. No malas skatoties, tas līdzinās mazai skriešanai. Tad ķermenis būs gatavs skriet – nebūs pārslodzes, saišu plīsumu. Ar skriešanu vien jau nepietiks, jo muskuļi nenostiprināsies. Ir jāpaguļ uz paklāja un jāizpilda arī vingrinājumi. Mana specialitāte ir personāltrenere.

Ko tas nozīmē?

Strādāt ar cilvēku individuāli, tāpēc man grūti vadīt grupas, jo katram gribas pietiekami klāt un parādīt, ieteikt. Man patīk, ka varu visu uzmanību veltīt vienam. Cilvēki ir atšķirīgi – katram vajag savu piegājienu. Vēroju arī klienta attīstību.

Vai tu labāk strādā ar iesācējiem vai pieredzējušiem vingrotājiem?

Man patīk dažādība. Rezultātu ātrāk redz, ja vingro cilvēks pēc traumas, jo viņš centīsies vairāk. Tomēr vairumam jāatrod motivācija.

Vai vecumam vingrošanas biežumā ir nozīme?

Nē, vairāk jāskatās intensitāte. Jāņem vērā arī veselības stāvoklis. Viens 50 gados var būt veselāks un spējīgāks nekā cits 30 gados. Manā praksē viena sieviete 55 gados bija gatava uz nodarbībām nākt katru dienu. Sākumā šaubījās. Radināju lēnām – sākumā divreiz nedēļā, tad trīs, rezultātā viņa sportoja piecreiz nedēļā.

Vēl ir svarīgi skatīties, ko katrs ikdienā ēd. Es diennaktī ievēroju ēšanas un neēšanas *logus*. Vēl sa-

Inas skatījumā cilvēka ķermenis ir unikāls templis, kurā viss ir saistīts. Masierim esot brīnišķīga iespēja palīdzēt šim templim būt starojošam un laimes pilnam.

Savā laikā Ina nodarbojusies ar pauerliftingu. Ir gūti panākumi, viņa kāpusi arī uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena Latvijas mērogā.

vām meitenēm iesaku skatīties, cik daudz cukura izvēlētais produkts satur, jo tieši tas ķermenī uzkrājas, ja mēs to neiztērējam. Kad eju uz zemessargu mācībām, līdzīgi ņemu rupjmaizi ar speķi. Vai tāpēc esmu resna, ka ēdu speķi? Nē. Speķis dod enerģiju.

Kā nokļuvi Kuldīgā?

Esmu ventspilniece. Mūzikas vidusskolā pabeidzu opermūzikas solistes klasi, pēc tam padaudzijos apkārt pa pasauli, taču nolēmu, ka vajadzīga augstākā izglītība. Par veselības sporta speciālisti Rīgas Stradiņa universitātē izmācījos tādēļ, ka pati biju pārtrenējusies, jo nesapratu, kā viss jādara pareizi.

Kuldīgas slimnīcas rehabilitācijas nodaļā strādāju kopš oktobra. Mācoties par masieri universitātē, Kuldīgā divreiz biju praksē. Šī rehabilitācijas nodaļa man vienmēr bijusi kā ikona – patika kolektīvs, jau pirmās prakses laikā uzreiz bija daudz darāmā, un pēc pirmajām dienām, braucot mājās, stūri nevarēju noturēt (smejas). Reiz nodaļas

vecākā fizioterapeite Dana Paiča izteica darba piedāvājumu, un es to pieņēmu uzreiz. Pirms tam kā masiere strādāju arī rehabilitācijas nodaļā Ventspilī.

Kā pēc saspringtās darbdienas relaksējies pati?

Ar masāžām un atpūtu mežā. Tāpēc jau esmu Zemessardzē. Man patīk būt kustībā. Ar kolēģēm nupat bijām Raiskumā un nogājām 28 kilometrus. Es ceļos sešos rītā, man vajag paelpot, pastiepties. Vēl kladītē rakstu, ko vēlos no šodienas sagaidīt, vai arī ierakstu, kas ir bijis. Diena ir piepildīta. Enerģija rada enerģiju.

Kāpēc iestājies Zemessardzē?

Ideja radās pandēmijas laikā. Aizsūtīju pieteikumu, ilgi nebija atbildes, beigās saņēmu zvanu, ka jāierodas nodot zvērestu. Man patīk brīvdienās uzvilkt formu un atrasties mācībās mežā. Man tur ir iespēja attīstīties kā kara mediķei. Ceru, ka tas izdosies. Šajā periodā pievērsos arī meditācijai un jogai.

* Sāpes sprandā un starp lāpstiņām

VIEGLATLĒTIKA

Kuldīgai pieci valsts čempioni

Latvijas vieglatlētikas čempionātā U18 un U20 grupai Kuldīgā novada sporta skolas audzēkņi izcīnījuši piecas uzvaras.

Latvijas čempionātā U20 grupā 60 metru barjerskrējienu finālā uzvar Ralfs Zazerskis (no labās): „Ar rezultātu esmu apmierināts. Tagad jātrenējas Baltijas sacensībām – vēl ir, kur pielikt, jo šodien nedaudz neizdevās starts.”

Sacensības notika 55 disciplīnās: piektdien – 35, bet sestdien – 20. Zelta medaļu ieguvēji automātiski saņēma ceļazīmi uz Baltijas čempionātu martā Valmierā.

U20 grupā divreiz par čempionu kļuva Lauris Grīniņš – viņam uzvara gan 1500 metru skrējienā (4:07,22), gan 3000 metros (9:01,54), bet trešā vieta 800 metros (2:01,77). 60 metru barjerskrējienu līdera godā Ralfs Zazerskis (8,37). Lodes grūšanā pirmais bija Roberts Sorokins (14,57 m). Sudraba godalgu kārtslēkšanā izcīnīja Niks Maulis (3,90 m), lodes grūšanā viņam piektā vieta (12,13 m). Tāllēkšanā trešais bija Ādams Ķesters (6,32 m), viņam arī piektā vieta 200 metros (23,51), bet sestā – 60 metru skrējienā (8,40). Jau zināms, ka Ādams iekļauts Latvijas izlasē un startēs Baltijas komandu čempionātā daudzciņā 12. un 13. martā Šauļos, Lietuvā. Komandā iekļauta arī trenere Ilze Stukule. Roberts Vītols bija 14. vietā gan 60 metros (7,65), gan 200 metros (24,84). Jēkabs Jansons – deviņais 60 metru barjerskrējienu (9,45).

U18 grupā trīsoļlēkšanā, uzrādot personīgo rezultātu, par čempionu kļuva Aleksis Gailītis (13,85 m), viņam arī ceturta vieta tāllēkšanā (6,19 m). Trīsoļlēkšanā otrā bija Janīta Antipina (11,21 m), viņai arī ceturtais rezultāts 60 metru barjerskrējienu (9,39). Sanija Robežniece bija piektā 60 metru barjerskrējienu (9,50), viņai 14. vieta lodes grūšanā (9,61 m). Annijai Rozei tāllēkšanā 12. vieta (4,66 m). Kristīnei Duburei 13. vieta lodes grūšanā (10,12 m) un 21. vieta 60 metru skrējienā (8,68). Nikola Bērziņa bija deviņā tāllēkšanā (4,69 m), 15. vietā 60 metros (8,49) un 20. vietā 200 metros (28,81).

Lauris Grīniņš (otrais no kreisās) 800 metros U20 grupā izcīnīja bronzas medaļu.

Lodes grūšanā par Latvijas čempionu U20 grupā kļūst Roberts Sorokins.

Sasniedzot personīgo rezultātu (13,85 m), U18 grupā par čempionu trīsoļlēkšanā kļuva Aleksis Gailītis.

VIEGLATLĒTIKA

Skrien Francijā

Kuldīdznieks Uģis Jocis Francijas pilsētā Mecā sudraba līmeņa sacensībās 3000 metru skrējienā finišējis 11. vietā ar laiku 8:02.28.

Tas šajā disciplīnā ir trešais labākais Latvijas rezultāts.

ŠAHS

Spēlē kurzemnieki

Kurzemes skolēnu olimpiādē šahā 5.–9. klasei labus rezultātus uzrādījuši Kuldīgas novada pārstāvji.

Zēniem uzvarējis Markuss Apenītis (Zentas Mauriņas Grobiņas vidusskola), otrs – Benjamins Emanuels Pupiņš (Kuldīgas Kristīgā pamatsko-

la), trešais – Matejs Pētersons (Kuldīgas 2. vidusskola). Meitenēm uzvarējusi Nellija Jēkabsons (Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola), otrā – Ance Reiha (V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskola), trešā – Beatrise Bičkovska (Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskola).

Skolu vērtējumā līderes gods V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas komandai (A.Reiha, Miķelis Kārlis Šteinbergs, Kristis Vilnītis), sudraba godalga – Kuldīgas Kristīgajai pamatskolai (Bernards Grundmanis, Hugo Teodors Pupiņš, B.E.Pupiņš).

SPORTA KALENDĀRS

FEBRUĀRĪ

- 19.II 10.00 Skrundas vidusskolas sporta zālē – STRĪTBOLA turnīrs.
- 19.II 11.00 Kuldīgas hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas VOLEJBOLA federācijas kausa izcīņa U19 grupas meitenēm.
- 19.II 19.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāts TELPU FUTBOLĀ virslīgā: *Nikers – Nica/OtankiMill.eu*.
- 20.II 10.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ sievietēm.
- 20.II 11.00 Kuldīgas sporta namā (Virkas ielā 13) – novada atklātais čempionāts BASKETBOLĀ.
- 20.II 14.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts TELPU FUTBOLĀ.
- 25.II 20.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāts FLORBOLĀ 1. līgā: *Kuldīga/KNSS – Ogres vilki*.
- 26.II 10.00 Kuldīgas sporta namā – novada VOLEJBOLA čempionāta fināls vīriešiem.
- 26., 27.II 10.00 Kuldīgas hallē – Latvijas komandu čempionāts GALDA TENISĀ.

PASĀKUMI

KULDĪGĀ

Novada muzejā

Līdz 6.III izstāde *Valdziņu pa valdziņam* par rokdarbu kopas Čaupe desmit gadu darbību. Līdz 3.IV gleznotāja Kārļa Grūbes darbi izstādē *Atgriešanās Kuldīgā*.

Kultūras centrā

4.III 19.00 režisora Kārļa Anitena monoizrāde *Liftā un ratiņos* – ceļojums viņa dzīves līkločos pandēmijas laikā. 11.III 19.00 cikla *Orķestru parāde. Pavasara sesija* pirmais koncerts – Čačija dzied *Sinatra*: Ventspils bigbends, horvātu solists Daniels Čačija.

Kinozālē

18.II 17.00, 20.II 12.00 un 14.00, 22.II 17.30, 23.II 19.10 un 24.II 17.20 animācijas filma ģimenei *Ugunssirdis* (Francija, Kanāda). Džordžija sapņo kļūt par pasaulē pirmo sievieti ugunsdzēsēju. Kad noslēpumains ļaundaris sāk dedzināt Brodveju, viens pēc otra

nez kur pazūd Ņujorkas dzēsēji. Džordžijas pensionētajam tēvam tiek uzticēts izmeklēt savādo pazušanu, bet meita pārgērbjas par jaunu puisi un pievienojas nelielai neveiklu brīvprātīgo ugunsdzēsēju komandai.

18.II 19.00, 20.II 16.00, 22.II 19.30,

23.II 16.40 un 24.II 18.50 mistiska detektīvfilma *Nāve uz Nīlas* (ASV). Lomās: Roza Leslija, Kenets Brnags, Toms Batemans, Gala Gado, Ārmijs Hammers, Rasels Brends u.c. Noslēpumains slepkavības dēļ detektīvam Erkilam Puaro nākas pārtraukt atvaļinājumu uz kruīza kuģa braucienā pa Nīlu.

Mākslas namā

Līdz 20.II laikmetīgās mākslas izstāde *Pilot LMA x Art Vilnius '21*, līdz 28.II – *EEZ un Norvēģijas granti Latvijā*.

Bibliotēkā

Līdz 25.II rokdarbnieces, pensionētās skolotājas Lūcijas Zahares izšuvumi.

Līdz 28.II izstāde *Pa zaļo grāmatu taku pretī pavasarim*. 23.II 16.00 lasītāju klubs, 24.II 19.00 (platformā Zoom) diskusiju klubs *Plaukt's*. 25.II 11.00 jauno grāmatu rīts.

SKRUNDĀ

Kultūras namā 25.II 19.00 koncerts *Sakrītība*: Andris Bulis (dzeja) un Matīss Pavītols (mūzika). 12.III 18.00 koncertā *Ar mīlestību* romantiskas dziesmas izpildīs grupa *Diapazons*. **Antuļu bibliotēkā** šomēnes seno fotogrāfiju izstāde *Skrunda, Jaudis, sadzīves tradīcijas un godi 20. gs. pirmajā pusē*.

PAGASTOS

ALSUNGĀ

Kultūras namā līdz 5.III vilddrānu izstāde: rokdarbu pulciņš *Kangas*, Jūrkalnes audējas, studijas *Liepava* un *Rīdze*, individuāli meistari.

Bibliotēkā februārī Augusta Raģeļa fotogrāfijas, grāmatu izstāde *Latvija Otrā pasaules kara gados* un dāvinājumā saņemtās retās grāmatas un preses izdevumi.

ĒDOLĒ

Pie kultūras nama 19.II 12.00 tradīciju pasākums *Metepi brīvdabā*.

GUDENIEKOS

Kultūras namā Ainas Stebules rokdarbi. **Basu bibliotēkā** Zaigas Gulbes *Baltās gaismas* – dzeja uz koka riņķiem.

KABILĒ

Bibliotēkā februārī saldnieka Māra Lejas minidiorāmas *Kara un sadzīves*

ainas modelismā.

Sencī pirmdienās 17.30 šūšanas kursi, tālr. 28666099.

KURMĀLĒ

Izstāžu zālē februārī iedzīvotāju fotogrāfijas *Kurmālnieki Latvijai*, sveču izstāde. 12.III 18.00 atmiņu vakars *Mēs tiekamies laikā, kad...* – prezentācija un stāsti par Kurmāles skolām, Ilzes Lailas Purmalietes un Antas Eņģeles koncerts. Pieteikties pa tālr. 29257707. 12.III izbraukums uz Liepājas teātra izrādi *Vairāk par dzīvi/Teātris*.

LAIDOS

Bibliotēkā līdz 25.II Dagnijas Grundbergas radošo darbu izstāde *Mana meditācija*.

Laidu muižas labajā spārnā 1.III 17.00 ziepju liešana, pieteikties pa tālr. 29604482. 17.III 15.00 senioru pēcpusdienā *Dress code: old, rich style* (apģērbā seno un bagāto stils).

NĪKRĀCĒ

Bibliotēkā grāmatu izstāde *Mīlestība dzejā* un Dagnijas Grundbergas fotogrāfijas *Mirkļi*. **Atpūtas centrā** mākslas entuziasta Mārtiņa Pizika gleznas.

PADURĒ

Bibliotēkā liepājnieces Valdas Zariņas fotogrāfijas, sociālajos tīklos *Notraus putekļus* – februāra jubilāru grāmatas.

PELČOS

Bibliotēkā studijas *Kuldīgas paleta* gleznu izstāde *Atmiņu atspulgi* un grāmatas par tēmu *Silto kaķu mēnesis*, akcija *Selfijs ar mājdzīvnieku un grāmatu* (sūtīt e-pastā: pelci.biblioteika@kuldiga.lv).

RANĶOS

Bibliotēkā Vizmas Hartmanes gleznas, literārā izstāde *Mīlestība*. **Pasākumu zālē** 18.II 19.00 Laidu amaterteātra izrāde pēc Ritas Mis-

sūnes lugas *Nopietni kā anekdotē*. Kāzu kleitu izstāde. 6.III 16.00 Andra Baltača koncertstāsts *Es būšu klāt* kopā ar mūziķi Aldi Kisi.

RUMBĀ

Bibliotēkā jaunākā literatūra. **Bukaišos** literatūras izstāde *Grāmatās staro mīlestība*. 4.III 18.00 Andra Akermaņa koncerts *Tik dēļ jums*, pieteikties pa tālr. 20251385.

RUDBĀRŽOS

Bibliotēkā pagasta ļaužu un novadnieku fotoizstāde *Mani Rudbārži 2021*, feisbukā *Grāmatu jaunumi, Jubilāri un grāmatas*. **Kultūras namā** izstādē *Krāsu spēles* Rudītes Tiļļas darbi krāsu pludināšanas tehnikā. 26.II 15.00 Laidu amaterteātra izrāde *Nopietni kā anekdotē*. **Pie muižas** 3.III 13.00 sākums pārgājienam *Oskaram Kalpakam pa pēdām*. Līdz 25.II jāpiesakās pa

tālr. 26261729 vai e-pastā: inese.ozolina@kuldigasnovads.lv.

SNĒPELĒ

Bibliotēkā fotogrāfu grupas *Liepājas pozitīvs* izstāde *Bez maskas*.

TURLAVĀ

Bibliotēkā keramiķes Intas Mednieces, grāmatas veidošanas Ilvas Valdmanes darbi, stikla mākslinieces Kristīnas Sunepas-Celmiņas un metālmākslinieka Igo Celmiņa izstāde *Ceļā*. **Ķikuru bibliotēkā** izstāde *Rokdarbu tehnikas*.

VĀRMĒ

Bibliotēkā fotoizstāde *Atveriet durvis. Toreiz/tagad*. 25.II lasīšanas veicināšanas pasākums *Lielais lasis*. 25.II 10.00 feisbukā tiešraide *Piektās dienas pasaku rīts kopā ar Kroksīti*. **Pamatskolas zālē** 5.III 15.00 Vānes amaterteātra izrāde *Vieglu garu* – pārpratumu pilns svētku stāsts.

BALVA

Rīt uzzināsim, kas saņems Kilogramu kultūras

19. februārī sabiedrisko mediju gada balvas *Kilograms kultūras* apbalvošana būs skatāma Latvijas Televīzijā un klausāma Latvijas Radio.

Deviņās kategorijās balvai izvirzīti izcili pretendenti, tostarp Kuldīgas novada Padures muiža kā kultūrvietu un novadnieka Jura Joneļa režisētais kormūzikas dižgaru Imanta un Gido Kokaru 100. jubilejas pasākums *Brāli, brāli* Mežaparka estrādē kā gada notikums.

Par nominantiem mūzikā, vizuālajā mākslā, literatūrā, kino, teātrī, kategorijās *Mantojums*, *Pārsteigums* un *Notikums* skatītāji un klausītāji varēja nobalsot trīs balsojumos: pavasara, rudens un ziemas. Savukārt par kultūrvietu – visu gadu. Cīņa bijusi sīva, balsotāji – īpaši aktīvi. Salīdzinot ar pērnā finālu, aktivitāte augusi par piektdaļu. Atsevišķās kategorijās līderis izvirzījies jau pirmajās dienās un pozīciju noturējis, citās rezultātu izšķīrušas vien dažas balsis.

Žūrija atzinusi, ka pērnais gads kultūrā bijis mainīgs: bijis laiks bez notikumiem klātienē un arī pārpilnība, kad izrāžu, koncertu, izstāžu pēkšņi ir ļoti daudz. Tomēr gads izvērties bagāts, un žūrijai bijis, ko nominēt. Īpašā iezīme – līdz finālam tikuši arī digitāli un tiešsaistes pasākumi.

Ceremonijas režisore Zana Gargažina norāda, ka *Kilograms kultūras* ir vienīgā balva, kuras deviņās grupās saplūst mākslas žanru bagātība. Laureātus varēs uzzināt 19. februārī 21.05 LTV1 un *REplay.lv*, arī LR1 un LR3.

NOVADNIEKS

Grāfs Meierovics

5. februārī apritēja 135 gadi, kopš dzimis mūsu novadnieks Zigfrīds Anna Meierovics – pirmais Latvijas ārlietu ministrs, profesionālis ar augstu politisko morāli, kurš divreiz bijis Ministru prezidents.

Par grāfu Meierovicu viņu mēdza dēvēt Krievijā smalkā ģērbšanās stila dēļ – cilindrs un fraka piestāvēja lieliski. Patiesībā viņš nav cēlies no dižcilvēgas dzimtas. Tēvs Hermanis bijis ārsts Durbē, nācis no Kuldīgas ebreju dzimtas, bet māte Anna – Kabiles skolotāja meita.

Bērnībā Zigfrīds agri palicis bez vecāku gādības – četrus gadus vecumā nonācis audzināšanā pie mātes brāļa, Kabiles skolas pārziņa Roberta Filholda. 18 gadu vecumā ar dažiem rubļiem kabatā Zigfrīds devies uz Rīgu, un visu viņš sasniedzis, pateicoties gaišajam prātam. No malas skatoties, radies iespaids, ka viss padodas viegli, bez piepūles. Uz to viņš atteicis, ka pārlicis prātīgums ir visu sapņu kaps.

Padarīto darbu un amatu saraksts ir ievērojams. Iesaistījies studentu korporācijā *Tālavija*, bijis apdrošināšanas darbinieks, kredītbiroja direktors, lektors Maskavas universitātē, darbojies Latviešu bēgļu centrālkomitejā, iesaistījies latviešu strēlnieku bataljonu formēšanā, trīs bērnu tēvs un vēl, un vēl.

Nozīmīgi notikumi risinājušies 1918. gadā, kad Meierovics kā valsts sūtnis devies uz Lielbritāniju, lai pārliecinātu, ka Latvija nav tikai niecīgs traips kartē, bet tā ir gatava kļūt neatkarīga un iekļauties lielvalstu saimē. Viņš panācis Latvijas starptautisko atzīšanu *de facto* un *de iure*. Tas bijis liels solis nezināmajā, kas nesis uzvaru. Meierovics uzskatījis, ka cilvēks var būt liels tikai ar padarīto, nevis ar ieņemto amatu.

Šodien Z.A.Meierovica vārdu godam nes Kabiles pamatskola, pie kuras 2017. gadā ierīkota piemiņas plāksne dižajam novadniekam. Skolas kolektīvs uzņēmis rūpes par audzētāva Roberta Filholda

Zigfrīds Anna Meierovics.

kapavieta Kabiles kapos. Ir apmeklēts Jāņa Lūsēna un Māras Zālītes mūzikls *Meierovics*, redzēta dokumentālā filma *Zigfrīds Anna Meierovics*. Kabiles bibliotēkā ir vairākas grāmatas par šo personību un novadpētniecības materiāli no periodikas.

Varam tikai minēt, kā izvērsts Latvijas liktenis, ja 1925. gadā traģiskā autoavārijā 38 gadu vecumā neaprautos Z.A.Meierovica mūžs.

Daiga Riežniece, Kabiles pagasta bibliotēkas vadītāja
Interneta foto

PĀRDOD

Atjaunotu **MĀJU** Kuldīgā, Stendes ielā 25, 130 000 EUR. Tālr. 22447206.

Pārdod un uzstāda visu veidu **ŽOGUS, VĀRTUS**. Tālr. 20030717.

Dobtos betona **PAMATU BLOKUS, GĀZBETONA BLOKUS**. Piegāde, izkraušana. Tālr. 20030717.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briķetes (210 EUR/paletes), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (85 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezum **MALKU**; sausu skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Sausu **OŠA** koka malku maisos, 30 cm, ar piegādi. Līdz 20 maisiem – 4 EUR, vairāk – 3,50 EUR par maisu. Tālr. 22526674.

Skaldītu un kluču **MALKU**, ātra piegāde. Kravā 5 berkubi. Cena: 140 EUR par skaldītu, 115 EUR par klučiem. Tālr. 25607959.

Skaldītu un kluču **MALKU**, piegādi nodrošina. Tālr. 26632723.

KVIEŠUS. Tālr. 29568938.

Pēc 20. februāra, sedzot vetārsta pakalpojumus, atdodu melnraibus **KUCĒNUS** (meitenes, dzīvo laukā). Tālr. 26571281.

Lauku vistu **OLAS**. Tālr. 26211023.

PĒRK

Pērk vai nomā **LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMI** (arī aizaugušu u.c.). Tālr. 28963556.

legādāšos apdzīvojamu **PRIVĀTMĀJU** Kuldīgā vai rajonā. Var piedāvāt arī 3 ist. **DZĪVOKLI**. Tālr. 28721053.

MAZDĀRZIŅU Kuldīgā. Tālr. 29794000.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

TRAKTORUS, piekabes. Tālr. 25357742.

TRAKTORU MTZ 80/82 vai *Jumz* un piekabi. Ar dokumentiem. Tālr. 29556627.

Dārza **MINITRAKTORU**, vēlams, ar agregātiem. Tālr. 24914134.

Visu veidu **PADOMJU TEHNIKU**: kombainus *Niva, Jeņisej*; automašīnas *GAZ, ZIL, MAZ, KamAZ, KrAZ*; kāpurķēžu traktoros *DT-75, 74, T130, T150, T170*; ritenētraktoros *T150, T40AM, MTZ 80, 82, JuMZ*. Ekskavatorus *EO*. Tūlītēja samaksa skaidrā naudā. Tālr. 27347347.

Padomju laika **MOTOCIKLUS**, to rezerves daļas, dokumentus. Tālr. 20110066.

VAJADŽĪGI

Z/Is *Laivenieki* (46101012135) – **STRĀDNIEKS** dažādu darbu veikšanai, vēlams, ar B kat. autovadītāja apliecību. Samaksa: sākot ar 5 EUR/h. Tālr. 22353332.

IK *M. Mētelis* piedāvā darbu **MALKAS** zāģētājam, skaldītājam, trimmerētājam Kuldīgā. Samaksa: 25 EUR dienā. Tālr. 29287258.

SIA **ĒDOLES DĀRZI** (41203035167) limonādes ražošanai vajadzīgs pārtikas produktu ražošanas **TEHNIĶIS**, var būt students, 6 EUR/ST. Tālr. 22079112.

Vecas padomju laika tehniskās pasaes **MOTOCIKLIEM**: *IŽ-350, IŽ-49, M1A, K1B, M-72, K-650, K-750, MT-9, Jawa, ČZ, BMW, DKW, NSU, BSA, Zündapp*. Tālr. 28009467.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

Dāvji Mežs pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS** izstrādei. Nodrošinām samaksu uzreiz gan par cirsām, gan īpašumiem. Veicam arī stigošanu, das-tošanu. Sagatavojam visus nepieciešamos dokumentus mežniecībai, veicam arī īpašuma atdalīšanu un mērniecību. Atrodamies Smilšu ielā 24, Kuldīgā. Tālr. 27406251.

Z/Is **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

SENAS LIETAS muzeja papildināšanai – lielas vīna pudeles, lielas skārda vannas, traukus, koka beņķus, ikdienas priekšmetus. Tālr. 29247670.

DAŽĀDI

SIA *Skrunda* gada pārskata **KOPSAPULCE** notiks 2022. gada 11. martā plkst. 14.00. Valde.

JUMTA maiņa, remonts, **FASĀDES** apdare, **TELPU** remonts, materiālu piegāde. Tālr. 26231135.

ŠIFERA JUMTU maiņa un remonts. Tālr. 29190120.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsma dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Tīra **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

IZIRĒ

Izīrēju vienistabas remontētu, daļēji mēbelētu **DZĪVOKLI** Priedainē. Tālr. 28334438.

ZOOBIRŽA

2 RUNCĪŠI (2 un 4 gadus veci) un **1 KAĶENĪTE** (3 g.), mīļīgi, visi sterilizēti un attārpoti, pašreiz kaimiņu pieskatīti Kurmālē, meklē jaunus saimniekus. Tālr. 26276885.

Viduskurzemes pamatskola-attīstības centrs aicina darbā SKOLOTĀJU.

Ja tev ir pedagoģiskā izglītība, ja vēlies strādāt skolā un ar bērniem, tevi interesē jaunas pieejas un radoša izpaušme darbā, nāc un pievienojies mūsu kolektīvam! Stikāka informācija un pieteikšanās, sūtīt CV e-pastā: pelci_sk@kuldiga.lv

LABDARĪBA**Arvis lūdz atbalstīt viņa audzēkņus**

Akcija sāksies piektdien 12.00, un līdz sestdienai sportists bez apstājas ar velotrenažieri brauks kafējnīcas *Goldingen Room* stikla terasē Rātslaukumā. Virtuālajam braucienam var pievienoties vietnē *Zwift*, var skatīties feisbuka lapā *Team Arvis*, atnākt uz laukumu.

A.Sprude 13 gadus ir sporta

skolotājs un strādā arī ar speciālās programmas skolēniem. Viņš pārliecinājies, ka bērniem katram ir savas vajadzības. Sports viņiem ļoti patīk, bet nav mūsdienu inventāra. Vēl viens labdarības brauciena iemesls ir vēlme dot kaut ko atpakaļ Kuldīgai, kas viņu vienmēr atbalstījusi, arī va-sarā, kad viņš sasniedza pasaules

25. februārī ultrariteņbraucējs un sporta skolotājs, kuldīdznieks Arvis Sprude sāks 24 stundu labdarības akciju *Minies ar Arvi*, kurā saziedoto naudu izmantos sporta inventāra iegādei speciālās izglītības skolēniem Kuldīgas 2. vidusskolā.

Vietnē <https://projektubanka.lv> varēs ziedot no 22. līdz 26. februārim.

rekordu, septiņās dienās nobraucot 3032 km. Nākamais pārbau-dījums būs Ginesa rekorda mēģi-nājums Latvijā, arī tad tiks vākta nauda labdarībai. Tāpat joprojām ir cerība piedalīties ekstrēmajās 9100 km velosacensībās *Red Bull Transiberian Extreme*.

Foto no lrf.lv

KURZEMNIEKU martam var abonēt**līdz 24. februārim:**

- pastā,
- pie pastniekiem,
- redakcijā un www.abone.pasts.lv (ietaupot 1,50 eiro);

līdz 20. februārim

pa tālruni 67008001 vai 27008001.

Laikraksta *Kurzemnieks* redakcija klientus klātienē apkalpo **katru darbdienu no 9.00 līdz 12.00**.

VĀRDADIENAS

No 20. līdz 27. februārim

- 20. Vitauts (583), Smuidra (26), Smuidris (5)
- 21. Eleonora (1157), Ariadne (12)
- 22. Ārija (2181), Rigonda (120), Adrians (2905), Adriāna (760), Adrija (490)
- 23. Haralds (1692), Almants (70)
- 24. Diāna (9093), Dina (1887), Dins (169)
- 25. Alma (516), Annemarija (117)
- 26. Evelīna (3576), Aurēlija (196), Mētra (91)
- 27. Līvija (1345), Līva (2607), Andra (1163)

Populārākie: Diāna un Adrians.

Bija lepna, ka princeses vārds

Diāna Strade, kuldīdzniece, studē par sociālo darbinieci Liepājas Universitātē:

– Vārdu izvēlējās mamma. Viņai jau jaunībā ļoti patika lasīt grāmatas, un viena no pēdējām, ko viņa lasīja pirms dzemdībām, bija par Lielbritānijas princesi Diānu, līdz ar to viņai vārds ļoti iepatikās. Saprotu, ka princese patika arī kā personība, tādēļ es ieguvu šādu vārdu. Man tas patīk, un bērnībā biju īpaši lepna, jo tiku nosaukta princeses vārdā. Agrāk man bija dažādas iesaukas, klasiskās ir Dincis, Dincene, Didī, jo pārsvarā vienaudži viens otram izdomā kādu iesauku un dēvē tajā. Tagad gan citi mani sauc vārdā.

Amanda Gustovska

JOKI

- Vakar pārnācu mājās trijos naktī!
- Ko sieva teica?
- Es neesmu precējies.
- Tad kāpēc tik agri pārnāci?

.....

Es jau 30 gadus nodarbojos ar boksu, bet mana sieva aizraujas ar kikkoksu. Mēs nekad nestrīdamies. Reāli bail.

.....

Abstraktās mākslas izstādē kādu no gleznām rūpīgi pēta inteligents vecuks.

Pienāk gleznas autors:

- Vai jums patīk?
- Agrāk galvassāpes es tikai jutu, bet tagad arī redzu, kā tās izskatās.

DEMOKRĀTIJA IR GRŪTA... JO JĀUZŅEMAS ATBILDĪBA.

ATBALSTI PROJEKTU UN ĒKAS IEGĀDI ZIEDOJOT

demokratijaskvartals.lv

TĀPĒC VAJAG SAVU VIETU, KUR TO TRENĒT.

PĒRKAM

Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestīgošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
www.metsaforest.com/lv

LOGI UN DURVIS

Ziemas atlaides logiem līdz 23%.

Akcija līdz 28.02.2022.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

www.montaznieksde.lv

Tel. / fax 63323281, mob. 26179829

MONTĀŽNIEKS DE

LAIKA PROGNOZE

Stiprs vējš, daudz nokrišņu

Meteoroloģijas centra dzeltenais brīdinājums Latvijas lielākajā daļā būs spēkā vēl nedēļas nogalē: laika apstākļus bīstams darīs stiprs vējš, īpaši piekrastē, un visā Kurzemē, Zemgalē un valsts vidienē celsies ūdens līmenis.

Mūspusē dažbrīd gaisā jau jūtamas pavasarīgas vēsmas. Aculiecinieki Rudbāržu dīķos pagājušajā nedēļā redzējuši gulbju pāri. Latvijas Ornitoloģijas biedrības vietnē www.dabasdati.lv redzams, ka pirmie ziemeļu gulbji lielā skaitā (15) novēroti 4. februārī Ķekavas novada Doles salā. Dažas dienas vēlāk – Saldus novadā, kur saskaitīts tikpat. Ir vairāki ieraksti par gulbjiem Kurzemes pusē, atlidojam manītas arī dzērves.

Šonedēļ Latviju šķērso jau otrs spēcīgs ciklons ar bagātīgu nokrišņu zonu, un sajūtas vairs nav tik pavasarīgas: pārsvarā līst, vējš brāzmās ir līdz 15–20 m/sek., tiek lauzti nokaltušie koku zari, applūst palieņu pļavas, uz laukiem krājas ūdens, zemes ceļi kļūst grūti izbraucami. Kurzemes rietumu piekrastē spēcīgā vēja un augstā ūdens līmeņa dēļ iespējami krasta noskalojumi un nobrukumi.

Vairāk nokrišņu būs sestdien – agri no rīta sāksies putenis, kas pāries lietū un slapjdraņķī, bet vakarā atkal iespējams putenis. Brāzmas piekrastē brīžiem būs ap 20 m/sek., Liepājas apkārtnē var būt ievērojami spēcīgākas. Nokrišņi līdz nedēļas beigām vietām Kurzemē un Vidzemē sasniegs mēneša klimatisko normu, tādēļ ūdens līmenis upēs atkal kāps.

Viduskurzemē sestdien dienvidu vējš līdz 19 m/sek., svētdiena būs mierīgāka – vējš līdz 12 m/sek. iegriezīsies no rietumiem. Abas brīvdienas būs apmākušās, daudz lietus un slapja sniega. Gaisa temperatūra dienā dažus grādus virs nulles, naktī līdz –3. Nepastāvīgs un nokrišņiem bagāts laiks saglabāsies arī nākamnedēļ.

Daina Tāfelberga

Esi nodarbinātais? TEV IR IESPĒJA PILNVEIDOTIES!

PIKC Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums
ESF projekta Nr. 8.4.1.0/16/I/001

“Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide”
ietvaros piedāvā **strādājošām**, t.sk. pašnodarbinātām, personām (kā arī māmiņām bērna kopšanas atvaļinājuma laikā, ja saglabāts darba devējs) no 25 gadiem līdz neierobežotam vecumam apgūt izglītības programmas:

Programma	Iepriekšējā izglītība	Mācību ilgums	Programmas maksa*	Dalībnieka līdzmaksājums – 10% (EUR) *	Īstenošanas vieta
Automobiļu uzbūves pamati	Vidējā izglītība	90 h	360,00	36,00	Jaunpils
Individuālu koka izstrādājumu izgatavošana		80 h			Kuldīga, Jaunpils, Roja
Kravas sagatavošana pārvietošanai		152 h			Kuldīga
Remonta pamati	90 h				
Digitālās prasmes kokapstrādē	160 h				
Digitālās prasmes kokapstrādē (daļēji klātienē)	160 h				
Motora remonts	Pamatizglītība	160 h	540,00	54,00	Kuldīga
Programmvadības (CNC) kokapstrādes darbmašīnu operācijas		165 h	572,00	57,20	

Pieteikšanās mācībām: līdz 24. februārim mājaslapā www.macibaspieaugusajiem.lv.
Mācību grupu komplektēšana un mācību sākšana kursu 7. kārtā plānota 2022. gada martā–maijā.
Mācības notiek darbdienā vakaros.
Projekta mērķa grupa – strādājošie (no 25 gadiem līdz neierobežotam vecumam).

* Mācību maksu 90% apmērā sedz ES fondi un valsts, 10% ir strādājošā līdzmaksājums. Nodarbinātajiem ar maznodrošinātas vai trūcīgas personas statusu mācības ir bez maksas.

DETALIZĒTA INFORMĀCIJA PAR KURSIEM: www.kuldigastehnikums.lv.
Koordinatorē: Katrīna Spuleniece-Aišpure (spuleniece.aispure@gmail.com, tālr. 26460569).

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ